LIBRARY 22 486
216

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

XLIII METAI, 33 Nr. | BROOKLYN, NEW YORK | PENKTADIENIS, 1949 M. RUGPIŪČIO - AUGUST 19 D. | KAINA 10 CENTŲ

JEI PASAULIS NORĖTŲ ŽINOTI

Visų mūsų, esančių šiapus geležinės uždangos, nuotaikos būtų kiek giedresnės, jeigu mūsų tėvų žemės liūdnas likimas pasaulio būtų geriau suprastas ir įvertintas.

Lig šiol apie Lietuvos ir kitų Baltijos tautų likimą pasaulio spauda nedovanotinai mažai rašė. Atskirų, kad ir labai garbingų žmonių, likimas negali būti lyginamas su ištisos tautos kančiomis. Ten už geležinės uždangos dedasi tikrai baisūs dalykai, apie juos mes tik atsitiktinai įtesužinome. Bet ir tų atsitiktinių žinių pakanka, kad susidarytume Lietuvos kančių vaizdą.

Prancūzų laikraštis prabyla

Laikraštis L'Epoque pirmą kartą ryžosi plačiai apie Lietuvą pasisakyti. Jo straipsnyje: "Pirmosios Sovietų aukos" skaitome priekaištingus viešajai pasaulio sąžinei žodžius:

"Europos martirologijoj Baltijos kraštai yra garbės vietose, o jos yra kraujo vietos. Bet niekas Prancūzijoj, atrodo, to nepastebi. Ir niekas, atrodo, nėra pamąstęs apie jų pasibaisėtiną tikrovę.

Kalbama iš tiesų apie geležinę uždangą ir apie kraštus, anapus jos ir keliamas klausimas, kas dedasi anapus tos linijos, skaldančios pasaulį, saugojamos šunų ir specialių MVD karių. Užtenka peržvelgti trijų Baltijos kraštų 10 metų istoriją, kad surastum atsakymą į visus įsivaizduojamus klausimus apie bolševizmą, nes jie buvo Sov. Sąjungos okupuoti, bolševikinti, nuo jos paskui atpalaiduoti ir dabar galutinai vėl pakliuvo po jos jungu.

Nenuginčijami liudininkai

Jų patyrimas yra vienintelis. Jų gyventojai yra nenuginčijami liudininkai, kurie yra matę, kurie yra iškentę, kurie pagaliau yra įgalinti kalbėti pasauliui, ką jie yra pakėlę, ką iš tikrųjų reiškia tautos bolševizacija. Yra jų dokumentai, jų atsišaukimai, jų liudijimai. Pasaulis yra taip subarbarėjęs, toks abejingas žmonių kentėjimams, kad nereikia stebėtis, jog jų pasakojimai tesukelia tiek maža triukšmo. Mažų mažiausia galima paprašyti tuos, kurie dar naudojasi savo tautine nepriklausomybe ir savo asmeninėm laisvėm, vienam momentui sustoti prie likimo trijų mažų tautų, kelių milijonų žmonių, kurių dramatiškas likimas, gal būt, yra ir jų likimo prielūdas.

Faktų pamoka

Laikraštis susirūpinęs, kad tie faktai, kurie taip vaizdžiai parodo Stalino darbo metodus, taip lengvai pamiršti. Jis sako:

"Mes peržiūrėjom jų dokumentus, ištyrėm jų biuletenius, išklausėm jų pasakojimus. Neužtektų knygos siaubingam balansui, kurį jie pateikia su tyro liūdesio gaida savo akyse ir balse, įspausta dramatiškų įvykių, juos pažeidusių, bet nesudaužiusių. Mažų mažiausia, iš viso to galima išskirti keletą schematinių paveikslų, ir linkėtina, kad jie padėtų apsimąstyti nesąmoningiems ir apsipratusiems.

Trys įspūdingi paveikslai

Trys iš jų labiau už kitus išryškėja. Pirmas iš sovietinės diplomatijos elgsenos 1939 — 1940 m. Tiem, kurie dar tebetiki, kad galima bent kiek priduoti vertės Stalino žodžiui, Sovietų Sąjungos elgesys su Baltijos kraštais per paskutinius metus turėtų galutinai atverti akis. Jie pamatys, kaip einama nuo nepuolimo prie aneksijos ir nuo neagresingumo prie perversmo, sukurstyto iš oro ar iš vidaus. Pragos perversmas juos mažiau stebintų, jei jie būtų pažinę ir apgalvoję perversmus Taline, Rygoje, Kaune.

Antras paveikslas - tai sovietinio gyvenimo didysis reiškinys — deportacijos. Nuo 1941 m. birželio mėn. jos žiaurios. Apie jas informuojame pagal MVD paliktus dokumentus.

Pagaliau pažinkime kasdieninį gyvenimą subolševikintame krašte. Ne tik pagal liudijimus tų, kurie paliko jį 1944 m., bet ir pagal liudijimus tų, kurie prieš kelis mėnesius iš ten pabėgo...

Po to visų kraštų komunistai galės mums kalbėti apie Sovietų Sąjungą, tautų motiną, silpnųjų tautų globėją ir natūraliųjų laisvių gynėją".

Laisvę mylinčių tautų pareiga

Tautos, kovojančios su išbujojusiu totalizmu, privalo visados turėti prieš akis tuos reikšmingus pavyzdžius, kuriuos mes, lietuviai, gerai pažįstame.

Minėtas laikraštis tarp kitko pastebi tokią aplinkybę: "Jei Vakarai būtų pergalvoję 1940 metų Baltijos kraštų dramą, jie būtų buvę mažiau nustebinti ir, gal būt, geriau apsigynę". Vadinasi, mes čia turime padaryti išvadą, jog Vakarų sugebėjimas taip greit užmiršti mūsų žaizdas yra ne tik mums skaudus, bet ir jiems patiems kenksmingas.

ERICH FROST, Jahovos liudininkų sekto pirmininkas Berlyne, kalba 30,000 žmonių miniai, protestuodamas prieš sovietų tironiją Vokietijoje.

Pasikėsinimas prieš maršalą Rokosovskį

Britų zonoje išeinantis laikraštis Die Welt am Sonntag praneša, kad dar liepos 25 d. per surengtą sovietų maršalo Rokosovskio garbei priėmimą Brandenburge, rusų štabe įvyko bombos sprogimas. Rokosovskis, kuris yra vyriausias rusų kariuomenės Europoje vadas, išvengė mirties tik todėl, kad pavėlavo atvykti į susirinkimą. Bombos sprogimo metu esą užmušta ir keletas sovietų generolų.

Amerikos karo žinybos Berlyne teigimu, gandai apie šį pasikėsinimą jau prieš keletą savaičių buvo pasklidę.

Maskva puola Trumaną

Maskvos Pravda kaltina Trumaną, kad jis "didina karo isteriją ir nuodija tarptautinę atmosferą".

Trumano kaltinimams skirtas straipsnis, pasirašytas Marinino ir užima visą didelio formato laikraščio puslapį. Pravda pranašauja, kad Prezidento Trumano ir jo šalininkų politika pasibaigs visišku fiasko.

SENATAS SUSIRŪPINĘS DP BILIUMI

McCarran taip užšaldė tremtinių bilių, kad net jo paties partijos nariai stojo prieš ji. Praeitą savaitę senato nariai nusprendė šį bilių pagreitinti. Kaip žinoma, dabartiniai nuostatai numato įsileisti į JAV 205,000 tremtinių. O naujas projektas šį skaičių beveik padvigubina. Pažymėtina, kad įvairių nuomonių senatoriai sutarė šį bilių išimti iš komisijos, kurios pirmininkas buvo atsisakęs jį patiekti plenumui.

Šeši demokratai ir šeši respublikonai nusprendė bendrai veikti, kad tas bilius galimai greičiau būtų svarstomas. Tokiu būdu dar šios sesijos metu šis bilius bus senato plenume balsuojamas.

Jau senai senatorius Lucas, demokratų partijos pirmininkas stengėsi šį bilių išjudinti, bet komisijos pirmininkas McCarran į tai nekreipė jokio dėmesio. Dabar bendromis abiejų partijų senatorių pastangomis šis bilius būsiąs iškeltas į viešumą. Kaip žinoma, šio biliaus iniciatorius buvo senatorius I. M. Ives (New York), paskui prie jo prisidėjo sen. Taftas. Labai keista, kad senatorius McCarran neatsižvelgė nei į senatorių, nei į Baltųjų Rūmų dažnus priminimus.

AMERIKA NEKARIAUS DĖL HONG-KONG

Kinijos reikalai vis dar tebėra Valstybės Departamento dėmesio centre. Paskutinėje spaudos konferencijoje D. Achesonas susirinkusiems, reporteriams laikė reikalinga pareikšti, kad JAV nedavė jokių pažadų Anglijai, ryšium su Anglijos kolonijos Hong-Kongo apsauga.

Praeitą savaitę buvo gandų, jog JAV visai aiškiai įspėjo Maskvą, kad bet kokia Kinijos komunistų agresija Hong-Kongo kryptimi gali sukelti karą Tolimuose Rytuose.

Spaudos konferencijoje D. Achesonas pasakė, jog JAV nusistatymas tuo reikalu priklauso nuo tolimesnių įvykių ir tuo klausimu dabar kalbamasi su Anglijos vyriausybe.

Kinijos komunistai jau senai grąsina, kad, užėmę Kantoną ir visą pietų Kiniją, tuojau pulsią anglų koloniją Hong-Kongą, kuris esąs neatskiriama Kinijos teritorijos dalis.

Achesonas dabar pabrėžė, kad bet kokia agresija, kuri pažeistų Jungtinių Tautų statutą, vadinasi ir Hong-Kongo reikale, iššauktų UN Saugumo Tarybos įsikišimą. JAV, gindamos Jungtinių Tautų nuostatus, Hong-Kongo atveju taip pat panaudotų visas savo jėgas.

Ambasadorius Leighton Stuart, kuris iš Kinijos atvyko į Washingtoną, padarė Achesonui platų pranešimą apie dabartinę padėtį Kinijoje. Padėtis esanti sunki. Vyriauja tokia nuomonė, kad kongresas neišleis iš akių pagalbos antikomunistinei Kinijai. Nuo griežtų sprendimų, kol padėtis tebėra neaiški, tuo tarpu susilaikoma.

Juan Bramuglia turėjo atsistatydinti

Pasižymėjęs Argentinos diplomatas Juan Bramuglia buvo priverstas atsistatydinti po to, kai jis kirto antausį Argentinos atstovui JAV J. Remorino, kuris buvo atvykęs iš Washingtono pas jį, kaip užsienio reikalų ministerį, su raportu. Remorino buvo išėjęs iš ministerijos, bet tuojau iššaukė Bramuglia į dvikovą. Prezidentas nenorėjo priimti jo atsistatydinimo, tik vėliau, kaip kalbama, savo žmonos Ievos Peron, kuri laikė Bramuglią savo didžiausiu priešu, prikalbėtas, patenkino Bramuglio prašymą ir į jo vietą paskyrė jauną advokatą, 32 m., Hipolito Jezus Paz.

Sušaudytas Sirijos diktatorius Zayim

Sirijos karininkų grupė praeitą sekmadienį suėmė Sirijos prezidentą — diktatorių Husanį Zayimą ir jo ministerį pirmininką Mohsen el Barazi. Tuojau įvykdytas ju teismas ir jie nubausti mirties bausme. Zayimas taip pat sąmokslo keliu buvo valdžią užgrobęs.

Perversmą įvykdė pulkininkas Sami Henavi, kuris paskelbė nuverstus politikus "išdavikais ir tironais". Pažymėtina, kad nuverstoji vyriausybė buvo davusi JAV leidimą pravesti vamzdžius žibalui traukti iš Saudi Arabijos.

ALT delegacija lankėsi Washingtone

Amerikos Lietuvių Tarybos delegatai L. Šimutis ir dr. P. Grigaitis lankėsi Washingtone Valstybės departamente ir įteikė Vyriausybei memorandumą dėl Lietuvos gyventojų trėmimų iš tėvynės. Delegacija atsakingiems pareigūnams plačiai nušvietė dabartinę padėtį Lietuvoje.

Taip pat abu delegatai lankėsi Kongrese, kur tarėsi su įtakingesniais atstovais dėl tų pačių reikalų. Ypatingai plačiai išsikalbėta su New Yorko atstovu Rooney, kuris yra pinigų parūpinimo komiteto pirmininkas. Pasitarimuose atsakingi asmenys parodė didelį susidomėjimą Lietuvos ir visos Pabaltės reikalais.

Keturiolika sovietų kareivių suimta pereinamame punkte Berlyne už kontrabandos gabenimą.

Europos Jungtinių Valstybių kongresas

Strasburge Europos parlamentų kongrese pasakė kalbas W. Churchillis, dabartinis Europos Tarybos pirmininkas H. Spaakas, buvęs Prancūzijos premjeras P. Reynaud. Churchillis šį kartą kalbėjo pakankamai optimistiškai. Jis siūlė "laisvųjų europiečių visumai" sukurti tikrai stiprią politinę Europos organizaciją, kurios pagalba Europa galėtų atstatyt savo ūkį. Churchillis naują organizaciją pavadino "Europos Jungtinėmis Valstybėmis".

Jungtinės Europos federacijos vizija, išvargintiems europiečiams vis darėsi aiškesnė. Net ir vokiečiai, rinkdami pagal Bonnoje priimtą konstituciją į "Bundestagą", aiškiai turėjo vilčių, jog ir jie bus kada nors į Jungtinės Europos Federaciją priimti.

Negras James Montgomery be jokios kaltės išlaikytas kalėjime 26 metus, dabar paleistas. Jis buvo apkaltintas baltosios moters, 62 metų, išniekinimu. Jau tada daktarų apžiūrėjimas parodė, jog ji nebuvo išniekinta. Bet KK spaudimu negras buvo paliktas kalėjime.

Miunchene vienas vaistininkas iškabino skelbimą, kad parduoda tabletes, kurių pagalba žmogus gali pariebėti. Prie tos vaistinės susirinko nemaža eilė vokiečių, norinčių pariebėti.

Oro pajėgų štabo viršininkas gen. Hoyt S. Vandenberg po pasitarimo su senato karinės komisijos nariais.

VOKIETIJOS RINKIMUS LAIMĖJO DEŠINIEJI

Pirmoje vietoje eina krikščionys demokratai, o antroje socialdemokratai. Mažesnės partijos būsimame vokiečių parlamente bus — laisvieji demokratai ir pagaliau komunistai.

Po daugelio metų vakarinių Vokietijos zonų gyventojai turėjo progos dalyvauti laisvuose rinkimuose. Dalyvavusių skaičius siekia 25 milijonus. Maždaug 78 su puose nuošimčių rinkikų dalyvavo šiuose rinkimuose. Nuo kruvinojo Hitlerio režimo pradžios tai pirmi laisvi, visuotini rinkimai. Šie rinkimai — didelis smūgs bolševikams, nes nė vienoje apygardoje jų kandidatas nesugebėjo užimti pirmosios vietos. Ir jeigu 15 komunistų vis dėl to pateko į būsimąjį federatyvinės respublikos parlamentą, tai jie turi būti dėkingi proporcionaliam balsų skaičiavimui. Bendrai sudėjus tik tiek buvo paduota už komunistus balsų, kad jie iš viso parlamento (Bundesrato) 402 atstovų, teturi tik 15 vietų.

• Konservatyvūs krikščionys demokratai laimėjo beveik 400,000 balsų daugumą. Po jų seka socialdemokratai. Trečioje vietoje atsidūrė vadinamieji laisvi demokratai, kurių tarpe yra nemaža Hitlerio šalininkų ir junkerių.

Naujos respublikos kanclerių greičiausiai bus krikščionių demokratų vadas Konradas Adenaueris. Prezidentu esąs numatomas laisvųjų demokratų atstovas Teodoras Heusas.

Jau paaiškėjo tokie rinkimų daviniai: krikščionys demokratai gavo 7,357,579 balsus (139 vietas), socialdemokratai — 6,932,272 (131 v.), laisvi demokratai — 2,788,653 balsai (52 viet.), komunistai — 1,360,433 balsų (15 vietų).

AMERIKOJE IR PASAULYJE

Japonijoje sugrįžę iš Sovietų Rusijos japonai — belaisviai paskutiniu metu pradėjo kelti riaušes. Ministerių kabinetas išleido dekretą, kuriame numatytos griežtos bausmės už riaušių kėlimą.

"Missouri Waltz" scenos veikalas, kurį Maskvoje stato Vachtangovo teatras ir "Pasiutęs Habersher", vaidinimas Transporto teatre — tai dvi satyros, kurios pajuokia prezidentą Trumaną.

Generolo Vaughano, prezidento Trumano sekretoriaus karo reikalams, vardas esąs įpainiotas į vadinamą 5 nuošimčių aferą. Kai kurių firmų atstovai atsakingiems pareigūnams duodavę kyšius — 5 nuoš. nuo užsakymų sumos. Senato komisija tuos reikalus betyrinėdama, užkliudė net keleto aukštų generolų pavardes.

Kalbama, kad Anglijos parlamentas, ūkinei krizei pasunkėjus, galėsiąs būti sušauktas dar prieš atostogų pabaigą.

Sued Deutsche Nachrichten — Miuncheno vokiečių laikraštis išspausdino antisemitinį laišką, kuriame buvo pasakyta, kad Hitleris dar per mažai išnaikinęs žydų. 3000 žydų susirinko ir norėjo minėto laikraščio redakciją sudaužyti. Policija norėjo apginti redakciją. Įvyko tarp žydų ir vokiečių policijos susirėmimai, kurių metu 20 policininkų ir 5 žydai sužeisti. Žydai kaltina Amerikos karo vadovybę Miunchene dėl tų neramumų.

Keturi musulmonai Sarajeve nuteisti mirties bausme už pasikėsinimą prieš maršalą Tito. Teismo sprendime pasakyta: "imperialistinės intervencijos pagalba norėjo nuversti dabartinę santvarką". Tanjug telegramų agentūra pridėjo, kad "suokalbininkai rėmėsi anglų ir amerikiečių pagalba".

New Yorko gyventoja Mary Schimmi nunuodijo savo 11 metų dukrelę ir pati save. Kitas dvi dukteris 5 ir 13 metų ji taip pat norėjo nunuodyti, bet jos nuodų nepriėmė, nes joms buvę negardūs užnuodyti ledai, kuriuos motina norėjo duoti.

Indianoje autobusas smarkiai atsitrenkė į tilto atramą, užsidegė benzino bakas, autobusas užsiliepsnojo ir 15 keleivių visai sudegė, o 12 sunkiai sužeisti.

Šanchajuj komunistai suorganizavo politinį cirką. Po trejeto dienų šio cirko vaidinimų padaryta rinkliava kareiviams. Pinigai skirti pirkti kareiviams muilą ir rankšluosčius.

Australijos apsaugos ministeris Dedman pareiškė, kad Australija rems Pacifiko paktą, kuris turėtų būti panašus į Atlanto paktą.

Krokuvoje suimtas jėzuitas kun. V. Gurgacz, jis apkaltintas organizavęs banko kurjerių apiplėšimą ir sudaręs slaptą "Emiro organizaciją".

Vokietijos Federalinės Respublikos — vakarinių Vokietijos zonų rinkimai į Bundestagą įvyko rugpiūčio 14 dieną. Rinkimuose dalyvauja 78 nuoš. visų vokiečių, turinčių teisę dalyvauti rinkimuose. Sovietų okupuotoji Vokietijos dalis ir Saaro kraštas išjungti iš rinkimų.

Generolas J. Lawton Collins, prie St. Lo pralaužęs vokiečių linijas, paskirtas JAV armijos štabo šefu, vietooje gen. Bradley, kuris paskirtas visų ginkluotų pajėgų viršininku. Prez. Trumanas taip pat paskyrė gen. C. A. Ilgenfritzą amunicijos žinybos šefu.

5000 rusų kareivių kas mėnuo pabėga

Pulkininkas S. Vogulovas, pabėgęs į vakarų Vokietiją, pasakoja, kad iš sovietų armijos kas mėnuo pabėga 5,000 karininkų ir kareivių. Jau 30,000 rusų kareivių, esą, vak. Vokietijoje ir turį savo organizaciją. Sovietų valdžia per paskutinius mėnesius sušaudžiusi keli tūkstančius karių — "išdavikų".

PROFESORIUS PRANAS SKARDŽIUS ATVYKSTA Į JAV

Kaip mums pranešama, rugsėjo 12 d. iš Vokietijos į JAV atvyksta lituanistas prof. dr. Pranas Skardžius. Šis gilus mokslininkas ir didelis lituanistas šiemet tremtyje minėjo savo 50 metų amžiaus ir 20 metų akademinio darbo sukaktis. Jis yra studijas baigęs Kauno universitete, o vėliau jas gilinęs Leipzige, Vokietijoje. Daktaratui gauti apgynė dizertaciją, pavadintą "Slavų skoliniai senovinėje lietuvių kalboje". Jis yra studijavęs ir artimai bendradarbiavęs su žymiaisiais lietuvių kalbininkais profesoriais K. Būga ir J. Jablonskiu, pastarojo net buvęs sekretoriumi. Jeigu K. Būga yra mūsų kalbos kalbotyros mokslinių pagrindų kūrėjas, J. Jablonskis — lietuvių bendrinės kalbos kūrėjas, viešajame Lietuvos gyvenime teikęs įvairius kalbinius duomenis jos praktiniam naudojimui, tai Pr. Skardžius — yra tų abiejų kalbininkų sintezė. Jis ir plečia mūsų kalbos mokslinius kalbotyros pagrindus ir grynina lietuvių kalbą, remdamasis moksliniais kalbotyros duomenimis, praktiniam naudojimui sudarinėdamas įvairius naujadarus.

Savo moksliniais veikalais, kaip, pvz., "Daukšos akcentologija" ar 1943 m. išleistąja "Lietuvių kalbos žodžių daryba" ir kt., jis turi didelės reikšmės ne tik lietuviams, bet ir bendrai lyginamosios kalbotyros tyrinėjimo mokslui. Įvertindamas pastarąjį jo kūrinį, vokiečių universitetas Goettingene pakvietė Pr. Skardžių šį veikalą išversti į vokiečių kalbą. Profesorius tremtyje kaip tik ir skyrė didžiumą laiko šio savo mokslinio darbo vertimui, lygiagrečiai dirbdamas universitete. Po Vokietijos kapituliacijos, jo ir prof. A. Salio pastangomis Tuebingeno universitete buvo suorganizuota baltistikos skyrius, kuriame tremtiniai lietuviai studentai turėjo galimybę tęsti savo Lietuvoje nutrauktas studijas.

Tremties ir Amerikos lietuviams profesorius yra nemažai pažįstamas ir iš savo rašinių spaudoje lietuvių kalbos reikalais. Tremties laikraštyje Mūsų Kelias jis vedė lietuvių kalbos skyrių, o prieš išvykdamas į JAV, kaip svarbiausias dalininkas, kartu su kitais lituanistais, dalyvavo dabar jau spaudoje esančio Lietuvių Kalbos Vadovo parengime. Šio veikalo labai laukiama, nes čia bus daug žinių ir nurodymų praktiškam lietuvių kalbos vartojimui mūsų viešajame gyvenime.

Kartu su prof. dr. Pr. Skardžiumi atvyksta ir jo žmona (su dukrele), pedagogė ir viena pirmųjų lietuvių skautių organizatorė Marija Krygerytė - Skardžiuvienė.

Maskva paskyrė Saugumo taryboje susirgusio savo atstovo Maliko pavaduotoju Carapkiną.

Amerikos Lietuvių Savaitė

ŽINIOS IŠ NEW BRITAIN

Rašo Jonas Poškus

VIENYBĖS KORESPONDENTAS IR ATSTOVAS

Visais reikalais kreiptis:

177 Park St. Tel.: 3-9397

Barbora Smetonaitė, 18 metų amžiaus, Bridgeport, Conn., laimėjo Connecticut valstijos gražuolių kontestą ir gavo tos valstijos "Miss" titulą.

***

Dailininkė Irena Ralkevičiūtė atvažiavo su savo tėvais pas seserį Kazneskienę.

***

K. Demekis yra jau 15 tremtinių parsitraukęs iš Vokietijos ir daugeliui pasiuntęs vertingų maisto ir rūbų siuntinių.

***

Gavau laišką nuo Jono Salykio iš Tasmania, Australijoj. Jis rašo, kad labai daug lietuvių tremtinių yra atvažiavę tenai. Jie visi dirba prie kanalizacijos darbų ir gauna gerą užmokestį.

***

Kapitonas Aleksandras Blazevičius, iš Bristol, Conn., yra išvykęs dviems savaitėms pratimų į Camp Edwards, Cape Cod, Mass.

***

Buvęs Kaune Aleksoto ir Biržų advokatas Pranas Lembertas su šeimą atvyko iš Vokietijos pas K. Demekį.

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Waterburio Care and Relief Club, talkininkaujant ALTS skyriui, praėjusį sekmadienį suruošė šeimyniška pobūvį Kazlauskų kieme. Pritardami atliekamam šalpos darbui, vietiniai lietuviai prekybininkai duosniai parėmė pobūvį dovanomis. Dalyvavo per šimtą asmenų, kurie bendroje vakarienėje ir pokalbiuose pasidalijo įspūdžiais ir mintimis įvairiais vietinės reikšmės klausimais. Pobūviui pajvairinti buvo sudaryta ir atitinkama programėlė. Ją atliko gražus dviejų ponių duetas: Kulišauskienės ir Puodžiukaitienės, gitara pritariant J. Gyliui.

Kadangi valgiai ir gėrimai buvo suaukoti, tai Klubas iš pobūvio turės gryno pelno apie 100 dolerių. Visa tai yra nuopelnas geraširdžių ir duosnių tautiečių, kuriems vieninteli atlyginimas tėra malonumas, kad jie gali darbu bei aukomis prisidėti prie alkanų žmonių papenėjimo. Jiems priklauso nuoširdi padėka visų tų lietuvių, kurie gautais iš klubo siuntiniais tremties stovyklose šiek tiek palengvina savo gyvenimą. Siuntinių kas savaitę išeina dešimtimis.

Klubui vadovauja energingi ir pasiaukoję žmonės. Jiems padeda naujakuriai ir visi geros valios lietuviai. Pobūvio surengimui daug triūso paskyrė ponios Kišonienė, Colney, Gylienė, Geonaitis ir Šilkauskas. Sąžiningai ir atsidėjusios rūpinosi pobūvio dalyviais E. Mateliūnienė, J. Slucksniatienė, M. Senkuvienė, Bajorinienė, Kušlienė, Sabienė, Danauskienė, Stanikienė, Laukienė, Jasaitienė.

Kazlauskai nemokamai davė patalpas ir širdingai globojo svečius. Klubo vadovybė jiems nuoširdžiai už viską dėkoja. **V. A.**

NAUJIESIEMS ATEIVIAMS AMERIKOJE

Jums, kad ir neseniai Amerikon atvykusiems, yra gerai suprantama, kad be Jūsų prisidėjimo ir aktingo dalyvavimo lietuvių visuomeninis kultūris gyvenimas Amerikoje turės anksčiau ar vėliau labai susiaurėti. Per tiek metų senoji lietuvių karta Amerikoje daug kuo pasižymėjo, bet vėliausiu laiku jau pradedama jausti ištautėjimo bangos įtaką ir mūsų veikėjų sumažėjimą.

Dabar, kai Amerikos lietuvių skaičius pasipildo naujomis ir didžiai vertingomis jėgomis, atsiranda galimybių išplėsti lietuvių kultūrinį darbą, pagyvinti Lietuvos laisvinimo veiklą ir sutvirtinti tautinę dvasią. Bet tam reikalui reikia sutelkti naujuosius su senaisiais. Reikia, kad jie vieningai ir be priekaištų vieni antriems dirbtų drauge.

Jūs esate naujakuriai ir turite daug visokių asmeniškų rūpesčių. Per keletą tremties metų esate iš dalies praradę pasitikėjimą savimi. Bet vis tiek Jūs žinote gerai, kad Amerikos lietuvių visuomenėje stovite svarbioje vietoje. Taigi — Jūs turite ne tik teisės, bet ir pareigos jungtis prie lietuvių tautinio judėjimo, dalyvauti vadovybėse, patarti ir jaustis atsakingais už Amerikos lietuvių kultūrinį ir tautinį darbą.

Būtų nenaudinga, jei Jūs, kviesdami į bendrą visuomeninę veiklą, imtute vienas organizacijas girti, kitas — peikti. Jūs, pasižiūrėję, kaip kuri organizacija dirba ir kokius ji turi tikslus, mokėsite patys jas pasirinkti..

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tikslai yra tokie:

1. Stiprinti Amerikos lietuvių tautinį susipratimą, gilinti pagarbą Lietuvai ir meilę lietuvių tautinės kultūros vertybėms.

2. Remti lietuvių tautos kovą už atstatymą ir išlaikymą nepriklausomos Lietuvos valstybės, apsaugojančios pagrindines žmogaus teises ir laisves.

3. Teikti medžiaginę ir dvasinę paramą lietuviams, naudingai pasižymintiems veikimu kovoje už tautinius reikalus arba veikimu tautinės kultūros srityje (Statuto 1 str.).

Visus naujakurius, kuriems šie tikslai yra siektini, mes kviečiame telktis į ALT Sąjungos skyrius, aktingai dalyvauti juose ir visokeriopai padėti Sąjungos darbui, kurio vaisiais naudosis visa lietuvių tauta.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba:
Antanas A. Olis, Pirmininkas
Juozas Tysliava, Vicepirmininkas
Vincas Rastetnis Vicepirmininkas
Petras Linkus, Sekretorius
Juozas Ginkus, Iždininkas

Pastaba: Visais ALTS reikalais prašoma kreiptis:

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga
c/o Dr. M. Colney
148 Grand Street
Waterbury, Conn.

Jarų šeima padidėjo

Baltimore, Md. — Neseniai iš tremties atvykusius P. P. Jaro giminaičius, Petrą ir Marijoną Jarus, liepos 22 d. atlankė garnys ir paliko jiems dovanėlę — gražią 9 svarų dukrelę, kuriai duotas vardas Birutė Regina.

Motina ir jaunoji viešnia tarpsta gerai. Kaip tėvai, taip ir senieji Jarai džiaugiasi, sulaukę dukrelės, kuri Jarų šeimai yra pirmutinė. *Žv.*

SENŲJŲ IR NAUJŲJŲ LIETUVIŲ TARPE

RAŠO S. NARKELIŪNAITĖ

Aš žiūrinėju šios šeimos foto nuotraukas ir laiškus, gautus iš tremties, ir mano vaizduotėje negali tilpti ta ilga eilė tremtinių, kuriems šių namų šeimininkai rašinėjo ir siuntė moralinę ir materialinę pagalbą sunkiausiose dienose. O dabar gi jų vaišingų namų durys atdaros visiems, kuriems rūpi lietuvių tautiniai reikalai. Man atrodo, kad šie namai yra nelyginant tokia pereinamoji stovykla, į kurią patekę lietuviai tremtiniai gauna pagrindą savarankiškai įsikurti naujajame pasaulyje.

Mane visi klausinėja, kaip man patinka Amerika. Šis klausimas yra itin dažnas, tačiau ir aš paklausiau juos, kaip gi jie "laikina" dipukus, ir aš gavau teigiamą atsakymą. O Marija Sims man dar paaiškino: "Dipukai visad noriai prisideda ir veikia su tais, kurie patys parodo noro su jais dirbti" ir kaip pavyzdį nurodė ji vieną privačią iškilą iš Detroito. Toje iškiloje iš 90 asmenų, buvo penkiasdešimt dipukų.

Jautrūs tautiniams reikalams

Plačiai ir patogiai išdėstęs savo trobesius, Detroitas nedaro didelio pramoninio miesto įspūdžio, nors čia labiausiai išsivysčiusi automobilių pramonė, kurioje daugiausia ir įsijungę lietuviai. Dar Lietuvoje būdama, žinojau, kad viename tokiame automobilių fabrike ir mano dėdė sunkiai uždirba dolerį, kurio reikšmę nekartą ir mums, už okeano gyvenantiems, tekdavo patirti. Neblogai apmokamas, nors ir sunkus, darbas sutraukė šion pramonėn daugelio mūsų dėdes ir giminaičius, kurie čionai sukūrė Lietuvos dalelę, nors ir labai išsisklaidę gyvendami, tačiau pagrindinėmis ir svarbiausiomis dienomis susieidami į krūvą ir rūpindamiesi lietuviškais reikalais. Kai tik būdavo kuris karštesnis lietuviškas reikalas, detroitiečiai niekad nesilaikydavo dolerio įsikibę, o juo dalydavosi ir su visa lietuviška bendruomene. Todėl detroitiečiai jau yra žinomi savo aukomis tautiniams reikalams. O dabar, kai naujai iškilo dar vienas — gal jau pačių svarbiausiųjų reikalų — padėti lietuviams tremtiniams atvykti iš Vokietijos — tai detroitiečių pastangomis jau per 400 išvietintųjų lietuvių atvyko iš tremties ir čia apsigyveno.

Ji "laikina" dipukus

Neįsivaizduoju Detroito be Marijos Sims. Būdama Vokietijoje, tremtinių lūpose girdėjau ir spaudoje daug skaičiau apie jos ir jos vyro dr. Sims veiklą. Vien jų rūpesčiu per penkiasdešimt šeimų jau atvyko ar turės progos atvykti Detroitan. Lankausi jų bute, džiaugiuosi jo erdvumu, skaičiuoju dipukišku mastu, kiek čia jame galėtumei sutalpinti žmonių taip, kaip mes gyvenome stovyklose. Tačiau vistiek atrodo, kad tų penkiasdešimt šeimų čia niekaip nesutalpintumei. "Nemanykite, patalpų nepritruks, juk visų kartu neatveš", — sako Marija Sims, o aš džiaugiuosi, kad yra žmonių, kurių didžiausias ir vienintelis dabarties rūpestis — kuo daugiausia padėti tremtiniams.

Liet. dainų reikalu

Pačiame Detroite priskaitoma ligi 10,000 vietos lietuvių. Nors, palyginti, ir nedidelis dipukų nuošimtis įsiliejo šion bendruomenėn, tačiau jų kultūrinis įnašas jau visur jaučiamas. Radijo Klubas, kuris kiekvieną šeštadienį gražiai praveda savo lietuvišką programą viename vietos radijofonų, jau ir chorą organizuoja iš vietinių lietuvių. Choro vedėju pakviestas muzikas Bronius Budriūnas. Pirmieji šio choro darbo vaisiai jau buvo matyti per Radijo Klubo pikniką, kuris, vietinių lietuvių nuomone, šimtaprocentiniai pavyko. Prie choro taip pat numatytas suorganizuoti ir kvartetas, kviečiant ir neseniai čionai įsikūrusius du Lietuvos operos solistus: Kutkų ir Vencevičaitę. Pats Bronius Budriūnas, įsikūręs pas Simsus, turi sąlygas ne tik savo apsiimtąjį darbą dirbti, bet jo naujai išsinuomotąjį pianiną puošia tik ką kuriamas muzikos dalykas, skiriamas smuikui ir pianinui. Įdomu buvo pasikalbėti su muziku dėl jo ateities kūrybos. Amerikiečiams jis jau pažįstamas iš savo kūrinio, už kurį jis laimėjo Amerikos Vargoninkų konkurso skirtąją premiją. Savo darbą su choru muzikas Br. Budriūnas nori vystyti ne tik lietuvių liaudies dainų, bei muzikos populiarinime. Jo žodžiais, dauguma nori atgaivinti tik liet. liaudies dainas ir jas nuolat dainuoti. Tačiau jis mano, kad šitokis darbas būtų tik vienašališkas. Operuodami vien liaudies dainomis, mes visą laiką pasiliekame toje nuotaikoje, kuri buvo kadaise sukurta ir kuri atkartojama kiekvienu metu, tą dainą padainuojant. Muzikoje gi reikalinga pažanga. Reikia lavinti publikos skonį. Taigi, šalia liet. liaudies dainų, reikia publikai duoti ir mūsų muzikų harmonizuotų bei originalių kūrinių.

Kiekvienas atvykusiųjų kultūrininkų turi planų savo veiklai už fabriko sienų. Neseniai atvykęs rašytojas ir žurnalistas Vytautas Alantas, girdžiu, vis kalba apie kultūros žurnalo išleidimą, ir kviečia Mariją Sims ir kitus vietinius lietuvius aptarti visa konkrečiau, nors pats padarė vizitą Fordui ir gavo... darbą naktinėje pamainoje.

Namelis Petoshey al.

Nedidelis medinis namelis Petoskey alėjoje yra čia daugeliui vietinių lietuvių pažįstamas. Čia gyvena viena tų

(Nukelta į 6 pusl.)

Įsteigė Kultūros Fondą Clevelande

Clevelando lietuvių tremtinių draugija nutarė sudaryti fondą Clevelando lietuvių kultūriniam veikimui finansuoti. Pradžią pasiryžo sudaryti draugijos nariai, bet tikimasi, kad ir visa Clevelando lieetuvių visuomenė aktyviai prisidės prie to fondo sustiprinimo.

Kol susidarys platesnis komitetas tam fondui valdyti ir rūpintis jo pripildymu, susirinkimas išrinko pradinę to fondo komisiją iš šių asmenų: Ig. Malinausko, A. Mikulskio, A. Augustinavičienės, M. Žilinskienės, J. Daugėlos, V. Kizlaičio ir V. Braziulio.

Susirinkimas nutarė, kad visi Tremtinių Draugijos nariai šiais metais atleidžiami nuo reguliaraus nario mokesčio, bet užtat mokės kas mėnuo bent po dolerį šiam fondui. Numatyta, kad nuo tos pareigos gali būti atleisti tie nariai kurie dar nėra gavę arba yra netekę darbo.

MUZIKOS MAGISTERIS

Leonardas J. Šimutis, prieš pora metų De Paul universitete baigęs humanitarinius ir muzikos mokslus, rugpiūčio mėn. gauna muzikos magistro laipsnį. Jis parašė ir apgynė tezę "Lithuanian Music and the Charakteristics of the Lithuanian Folksongs".

Šiuo metu Leonardas J. Šimutis, šalia savo darbo Aušros Vartų parapijoje, L. Vyčių Chore bei kt. choruose, uoliai dalyvauja kultūrinėje veikloje, taip pat atsideda ir originaliai kūrybai. Viena jo kompoziciių, kaip žinia, Vargoninkų Sąjungos konkurse yra laimėjusi premiją.

PAVYKUSI LIETUVIŲ DIENA ROCHESTERY

Rochesteris, N. Y. — Sekmadienį, rugpiūčio 7 d., Rochesterio lietuviai suruošė tradicinę Lietuvių Dieną, kuri visais atžvilgiais šiais metais gerai nusisekė ir susilaukė vietos gyventojų dėmesio.

Pagerbdamas lietuvius, Lietuvių Dienoje dalyvavo kongresmanas Kenneth B. Keating, kuris pikniko metu pasakė ilgesnę kalbą, iškeldamas lietuvių tautos kančias dabartinės Sov. Rusijos okupacijos metu, išreikšdamas tvirtą viltį dėl Lietuvos valstybės atstatymo ir ypač iškeldamas tremtinius ir jų ryžtą kovoje dėl laisvės. Tremtiniai jam įteikė kuklią dovanėlę. Vietos amerikiečių spauda plačiai paminėjo Lietuvių Dieną, įsidėdama nuotraukų ir plačiai aprašydama pačią dienos programą.

Programa prasidėjo iškilmingu automobilių paradu, kurių dalyvavo per 70 ir visi buvo gražiai išpuošti. Vėliau pikniko metu tremtiniai suruošė trumpą programą: buvo padainuotos dainos ir pašokta tautinių šokių. Visiems ši pograma labai patiko, o svečiai negalėjo atsistebėti gražiaisiais tautiniais šokiais ir tautiškais rūbais. Sekmadienio popietė tikrai praėjo lietuviškoje nuotaikoje ir piknike matėsi daug tokių lietuvių, kurie šiaip parengimuose retai tesirodo. Šios dienos gautas pelnas bus skiriamas ALT ir BALF'ui.

Šią Lietuvių Dieną ruošė ALT ir BALF'o skyriai. Puiki organizacija ir atskirų rengėjų pasišventimas laidavo tokį didelį pasisekimą. Ruošiant šią dieną, ypatinga padėka priklauso aktyviems talkininkams ir ruošėjams: P. Narkeliūnui, kun. Valiukui, S. Butrimui, V. Vaizmanui, T. Sakienei, Saladžiūtei, tremtiniams dainininkams ir tautinių šokių šokėjams ir visiems kitiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šios dienos surengimo, o visiems Rochesterio lietuviams tikrai verta pasididžiuoti, kad, būdami ir neskaitlingi, moka gražiai ir kultūringai pasirodyti. (-e-)

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

Rugpiūčio 7 d., laivu Generai Mc Rae į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Adomavičius K. ir š., Boston, Mass. — Agurkis J. ir J., Omaha, Neb. — Aldonis M., Amsterdam, N. Y. — Ališauskas M., Racine, Wis. — Ališauskas J. ir O., Worcester, Mass. — Andriukaitis B. ir š., Chicago, Ill. — Arlauskas J. ir š., Baltimore, Md. — Astrauskas S., New Braintree, Mass. — Audėjienė D., Detroit, Mich. — Audėjienė Č., Detroit, Mich. — Augustinaitis A., Pittsburgh, Pa. — Babarskas L. ir š., Shavertown, Pa. — Bačinskas U. ir š., Antioch, Ill. — Bagdonas K. ir š., Chicago, Ill. — Bagdonas J., Brooklyn, N. Y. — Bakšys J., Hartford, Ct. — Balsiukevičius B. ir š., Easthampton, Mass. — Beinoras P. ir š., Milford, Del. — Bobrikas J., Cicero, Ill. — Bokas H., Chicago, Ill. — Borchert - Barint A. ir š., Spring Gardens, N. Y. — Būdvytis B., Orland Park, Ill. — Černiauskas P., Chicago, Ill. — Cirtautas M., Media, Pa. — Ciplys K. ir F., Amsterdam, N. Y. — Čyvas J. ir š., Detroit, Mich. — Dagys S., Chicago, Ill. — Daukšaitė E., Meriden, Ct. — Dulkys A. ir A., Chicago, Ill. — Dundulys B., Omaha, Neb. — Eidukonis K. ir š., Catawba, Wis. — Frontcakas T. ir V., Chicago, Ill. — Gavėnas O., Ray, N. D. — Gustaitis A. ir š., S. Boston, Mass. — Janukaitis M. ir š., Tecumseh, Micr. — Jaras P. ir K., Bennington City, Vt. — Jasulaitis V., Rochester, N. Y. — Juknelis K. ir š., Clinton, Ind. — Jurcys T. ir š., Chicago, Ill. — Kalinauskas Z., Cicero, Ill. — Kepenis J. ir š., Brooklyn, N. Y. — Krušniauskas J., Brooklyn, N. Y. — Kučas A., Greensboro, Vt. — Kudirka A., Phila, Pa. — Kupčinskas K. ir š., Pittsburgh, Pa. — Kuprėnas J. ir N., Fiarfax, Va. — Kurapka V. ir š., Phila, Pa. — Lėlevičius A. ir A., Rochester, N. Y. — Marčiukaitis A. ir š., Detroit, Mich. — Masevičius A., Cut Bank, Mont. — Memėnas D. ir V., Worcester, Mass. — Mikolaitis J. ir š., Lake Village, Ind. — Milvortas I. ir I., Chicago, Ill. — Norkus V., — Darby, Pa. — Orintas V. ir š., — New Braintree, Mass. — Palionis V., Wolcott, Ct. — Panka O. ir š., Chicago, Ill. — Parokas M. ir š., Chicago, Ill. — Pociūtė A., Cleveland, Oh. — Poluckienė A.,Detroit, Mich. — Pielikytė V., Worcester, Mass. — Račiūnas O., Chicago, Ill. — Račiūnaitė E., Waterbury, Ct. — Razminas P. ir š., Orland Park, Ill. — Rytmetienė S., Chicago, Ill. — Sabaliauskas J., Sodus, Mich. — Sabaliūnas Z. ir š., Sodus, Mich. — Salaguba K. ir O., Chicago, Ill. — Šalčiūnas V. ir š., Phila, Pa.

(Nukelta į 7 pusl.)

PAULONIS MOTOR COMPANY
A. F. Paulonis, Sav.
Plymouth, Dodge Automobiliai, Dodge Sunkvežimiai
Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisymas
521 - 23 E. CENTRE STREET
Telefonas: 2786 SHENANDOAH, PA.

SILVER LAKE PACKING CO.
J. C. Kveragas, Sav.
Viena iš didžiausių skerdyklų ir mėsos paskirstymo įmonių
137 FRANKLIN AVENUE
Tel.: 4-6185 - 6186 SCRANTON, PA.

JONAS STIRNA
Restoranas ir Baras
Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi Scrantono lietuviai ir kitataučiai.
120 W. MARKET STREET
Telefonas: 3-9681 SCRANTON, PA.

WATERBURY, CONNECTICUT

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

JOHN STREET PACKAGE STORE
Didžiausias DEGTINĖS, VYNO, ALAUS ir kitokių GĖRIMŲ PASIRINKIMAS
Peter G. Vitas ir Leon Raskauskas, Sav.
45 John Street Tel.: 3-6669

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet Tel. 3-9932, 3-6864

NEW BRITAIN, CONN.

Bill's Restaurant
Vytautas Degutis, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies maistas.
Sokiai šeštadieniais ir sekmadieniais
810-814 Stanley Street

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai,
31 Spring Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8288

A. P. KARLONAS
Laidotuvių Direktorius
280 Chestnut Street
Tel.: 9-1181

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

Providence Auto Supply Co.
L. J. SAVITSKY, Sav.
Įvairūs elektros reikmenys, sporto dalykai, žaislai ir kit. metaliniai pabūklai
201-205 W. MARKET ST.
Tel.: 9206 Scranton, Pa.

BILL'S CAFE
Vincas Tamulaitis, Savininkas
ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS
PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
ir draugiškas patarnavimas
282 E. MARKET ST.
Tel.: 3-9891 Wilkes-Barre, Pa

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

Empire Laundry
17-35 Myrtle Street
LYNN, MASS.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

Trumpai

CLEVELAND, OHIO

P. J. Nasvytis ir **P. K. Šukys** ėmėsi iniciatyvos organizuoti naują lietuvišką radijo programą, kuri bus transliuojama per WSRS stotį. Šią programą norima sutvarkyti taip, kad joje tilptų ne tik komerciniai skelbimai, bet būtų žinių iš vietos lietuvių gyvenimo. Ypač didelis dėmesys bus skiriamas muzikinei daliai. Jos redaktoriumi pakviestas čiurlionietičių dirigentas Alf. Mikulskis.

Gen. V. Nagevičius, vos atvykus jam į Clevelandą, "Cleveland News" dienraščio buvo pristatytas vietinei visuomenei. Minimas laikraštis įsidėjo prieškarinę ir dabartinę generolo fotografiją ir platų apie jį straipsnį. Straipsnio autorius yra to dienraščio redakcijos kolektyvo narys Mr. Andrica, prieš karą lankęsis Lietuvoje.

WORCESTER, MASS.

Miesto rotušės aikštėje įvykusiame Tautų Šventės metiniame parengime rugpiūčio 10 d., kartu su kitų tautų atstovais, dalyvavo lietuviai dainininkai ir tautinių šokių šokėjai. Visi gražiai pasirodė, o ypač lietuviai svečiams suteikė daug džiaugsmo savo gražia programa.

CHICAGO, ILL.

Lietuvių Prekybos Buto metinė golfo diena bus rugpiūčio 24 d. Programos tvarkymo ir paruošimo pirmininkas yra Al. G. Kumskis. Programoje bus golfo, kortų ir "bingo" žaidimai, žaidėjams premijų įteikimas, vakarienė ir kt. Žaidimai įvyks Navajo ir County Clubo lauke. Al. G. Kumskiui programos darbuose talkininkauja: J. Pakel, P. Barskis, A. Brazis, V. Gaps, P. Massie, F. Paulis ir J. C. Miller.

Geležinkelių parodoje rugpiūčio 10 d. lietuviai surengė įspūdingą programą. Pirmąją jos dalį atliko lietuvių skautiškasis jaunimas, pasirodydamas su tautiniais šokiais ir dainomis, o antrąją — "Ateities" šokėjai ir lietuviai dainininkai: Lietuvos operos solistė Sofija Adomaitienė, dainininkė Prudencija Navickaitė - Bičkienė ir Stasys Baranauskas.

Dramos aktorius Stasys Pilka gavo iš dviejų Amerikos universitetų kvietimus skaityti paskaitas įvairiomis Rytų Europos teatro temomis. Pirmąsias paskaitas jis jau pradėjo skaityti universiteto dramos skyriuje.

DAYTON, OHIO

Pranas Ambrozaitis, didelis tremtinių bičiulis ir rėmėjas, minėjo savo 46 gyvenimo metų sukaktį. Tiek vietiniai lietuviai, tiek naujieji sukaktuvininkui pareiškė daug sveikinimų ir įteikė dovanų. P. Ambrozaitis veda Dayton bažnytinį chorą, kuriame gieda ir senieji ir naujieji lietuviai.

BARON'S BAR

W. Baranauskas, Sav.
5345 Wyalusing Avenue
PHILADELPHIA. PA.
Tel.: GR 3-9995

Pažinkime vieni kitus

VIENYBĖS ANKETA NAUJAI ATVYK USIŲ REIKALU

Konst. Lesevičius

Tautininkų klubo pirm.
Brooklyn, N. Y.

gelbėkim lietuvybę
Bendromis jėgomis

Tur būt, niekas taip daug neprisiklauso visokiausių nuomonių apie tuos naujai atvykusius, kaip aš. Čia į klubą ateina daugelis žmonių ir pasakoja nesivaržydami visokias istorijas ir nuotykius.

Žinoma, visokių esama žmonių. Vieni čia atvykę sklandžiai įsikuria, kitiems sunkiau sekasi. Gal dažniau ir nesusipratimų esti su seniau įsikūrusiais tiems dipukams, kuriems kas nors nepasiseka. Tačiau ne tiek tų nesusipratimų, kiek kalbų. Pastebėjau, kad ir mūsiškiai daugiau mėgsta apie naujai atvykusius kalbėti, negu reikėtų.

Kartais išgirsti koks nors mūsiškių sako: "Man tie atvykėliai nepatinka". O kai aš pats pažiūriu į taip kalbantį, tai dažnai matau, kad ir jis pats man nepatinka. Taigi, dažnai pasisiūlo į teisėjus tie, kurie teisėjo vaidmeniui nelabai tinka...

Visi, kurie šiek tiek rūpinasi mūsų bendraisiais reikalais, gali tik džiaugtis naujai atvykusiais. Juk mes, atvirai pasakius, jau pradėjome pamažu silpti. Mūsų veikimas, mūsų tautinės organizacijos ne augo, bet nuolatos silpnėjo. Senosios draugijos, negaudamos naujo kraujo, pradėjo nykti. Štai, kad ir dabar daug kam rūpi Šv. Jurgio lietuvių pašalpinės organizacijos likimas. Ji neišvengiamai pabaigs savo dienas, jeigu kas nors nesukrus ją gelbėti.

Dabartiniu metu jau taip mūsų gyvenimas pakrypo, kad net mūsų parapijos, tos ligšiolinės lietuvybės tvirtovės, jau nebepajėgia nutautėjimo bangai atsispirti. Kai tik jaunesnioji karta atitolo nuo lietuvybės, tai mūsų kunigai, nenorėdami jų netekti, aiškiai paėmė pataikaujančią jiems liniją. Ir dabar mūsų parapijos nebetaip uolios yra lietuvybės palaikyme.

Dar kita negerovė, tai menkokas mūsų senųjų amerikiečių politinis susipratimas. Ilgai pavyzdžio neieškodamas, paminėsiu tik iš mūsų Brooklyno gyvenimo tokį faktą. Nelabai senai mums lietuviams visai svetimas savo dvasia, nors ir lietuviškais žodžiais spausdinamas laikraštis ruošia pikniką. Į tą pikniką važiuoja nemaža žmonių. Pažiūrėkit, kas ten važiuoja. Nagi tie patys mūsų žmonės, geri katalikai, kurie nieko bendro neturi su ta svetima mums lietuviams totalistine politika. Labai paprastai, jie pasiaiškins, jei juos paklausi, ko ten jie baladojos.

— Pasižmonėt nuvažiavau. Savo gerus kaimynus, net ir gimines sutikau. Ana, štai Motiejaus buvau trejetą metų nematęs!..

Ir mūsų žmonės nepagalvoja, kad tuo nesąmoningu elgesiu patarnauja svetimiems, kad duoda progos kai kam pasigirti, jog jie turi daug pritarėjų. Nors visi žino, kad tikrų, įsitikinusių pritarėjų jie kaip tik turi labai menkutį skaičių. Tik tas mūsų žmonių menkas politinis susipratimas, jų parengimų lankymas, jų laikraščių neapgalvotas palaikymas, sudaro netikrą įspūdį.

Čia mums ir naudingi bus tie naujai atvykusieji. Jie jau nešliaužios pas savo tėvynės priešų garbintojus į kokius nors parengimus, jie nepalaikys jų spaudos ir net mūsiškiams atitinkamą įtaką neabejotinai padarys.

Nesu iš tų, kurie lauktų išgelbėjimo iš vienos kokios nors grupės. Taigi nesu linkęs ir iš tų dipukų laukti visų mūsų bėdų pagydymo. Jų skaičius, nors jau nemažas — 10,000, — bet bendrame mūsų lietuvių skaičiuje dar negali turėti kokios nors ypatingos reikšmės. Juos vienus paėmus, stebuklų nesulauksime. Bet, jei jie nuoširdžiai prie mūsų darbo prisidės, jei mokės prie naujų gyvenimo sąlygų prisitaikyti, tai jie mums bus nepaprastai brangūs ir vertingi padėjėjai ir mūsų pavaduotojai, aš sveikinu juos, čia atvykusius, ir linkiu, kad jų skaičius dar bent dvigubai padidėtų.

Pradedant šiuo numeriu, dėsime jau naujai atvykusiųjų pasisakymus, greta lig šiol ėjusių seniau įsikūrusiųjų atsiliepimų. Red.

Vytautas Beleckas

GENEVA, N. Y.

Ir vieni ir kiti
daro klaidų

Kaip vienas iš pirmųjų po šio karo grįžęs į Ameriką, ir turėjęs gerą progą pažinti taip atvykstančius, taip senuosius Amerikos lietuvius, norėčiau pareikšti savo nuomonę šiuo viešu klausimu.

Visi išspausdinti šiuo klausimu atsiliepimai buvo senųjų Amerikos lietuvių. Jie visi pasisakė už naujai atvykstančiuosius, nors pas ne vieną jaučiama neišreikšta širdgėla dėl daromų klaidų iš naujai atvykstančiųjų pusės. Nei naujai atvykstantieji, nei senieji Amerikos lietuviai nesame "šventi", todėl vietoje papeikimo ar pagyrimo aš noriu duoti visą sąrašą mūsų daromų netaktų bei klaidų, kurios kenkia mūsų lietuviškos bendruomenės sugyvenimui — susicementavimui į vieną stiprią, laisvės siekiančią išeiviją Amerikoje.

Pirmiausiai paimkime, kur naujai atvykstantieji pažeidžia senuosius Amerikos lietuvius:

1. Prisistatymas, tik ką atvykus, su Lietuvoje paliktu titulu.

2. Ignoravimas sen. Amerikos lietuvių dėl jų menko išsilavinimo etc.

3. Parodymas per didelių pagalbos reikalavimų įsikuriant.

4. Vengimas griebtis darbo (čia labai mažas procentas).

5. Blogas atsiliepimas apie likusius DP.

6. Rodomas kerštas, šmeižtai, pavydas savo priešams bei kitų pažiūrų asmenims tiek per spaudą, tiek žodžiu.

7. Per didelis bailumas bei tingumas jungtis prie Amerikos lietuvių organizacinio veikimo.

8. Perdėtas gyrimasis savo išsilavinimu, gabumais, kurių negali įrodyti darbu.

9. Kritikavimas Amerikos sistemos bei Amerikos lietuvių papročių, organizacijų, dar taip atvykstančius taip sunkiai kontinente.

Kaip minėjau, juk ir senieji Amerikos lietuviai turi savo netaktų, štai ir jie:

1. Komunistinių pažiūrų Amerikos lietuviai net ir gimines DP smerkia ir juos juodina (Už tatai jie gauna iš DP atitinkamą "atpildą"...).

2. Perdėtas bailumas bei pavydas senųjų Amerikos lietuvių, kad naujai atvykusieji užims organizacijose, klubuose jų turimas "garbės" vietas.

3. Kai kurių senųjų nepagrįstas bijojimas padėt medžiagiškai naujai besikuriantiems (čia labai mažas procentas).

4. Vertimas naujai atvykusių per greitai prisitaikyti prie Amerikos sistemos bei Amerikos lietuvių papročių etc.

5. Prievartus kalbinimas naujai atvykstančiųjų rašytis prie savo pažiūros draugijų, klubų.

Taigi, jei senieji turės daugiau kantrybės, o naujai atvykstantieji ryžtingumo bei ištvermės, po kelių metų nebebus skirtumo tarpe mūsų, ir bimbizmas Amerikos lietuvių tarpe bus baigęs savo dienas. Tik pažindami savo klaidas ir būdami atlaidūs kitiems, mes suaugsime į vieną bendruomenę, kuri savo susiklausymu ir ryžtinga kova pagreitins Lietuvos prisikėlimą.

TREMTINIŲ ŽINIAI

Tremtiniai, lygiai, kaip ir visi svetimšaliai, pakeitę savo adresą, privalo 5 dienų laikotarpyje apie tai pranešti Commissioner of Immigration and Naturalization. Šitai yra reikalinga imigracijos įstaigai, kad ji žinotų, kur tremtinys gyvena, iki jis taps šio krašto piliečiu.

Šiam tikslui kiekvienoje pašto įstaigoje galima gauti specialius atvirukus "Alien Registration Card, Form AR — 11". Jei šeimoje yra vaikų iki 14 metų, tai reikia pranešti toje pačioje atvirutėje ir apie jų adreso pakeitimą. Šeimos nariai per 14 metų ir senesni pasiunčia atvirukus patys.

Praslinkus kelioms savaitėms nuo tremtinio atvykimo, Immigration and Naturalization įstaiga prisiunčia jam Alien Registration Card. Šias registracijos korteles reikia saugoti, nes tai yra įrodymas apie svetimšalio įregistravimą, apie padarytas pirštų nuospaudas ir išduotą vizą. Jei kas negavo tokios kortelės per 6 mėnesius, reikia apie tai pranešti artimiausiai Immigration and Naturalization įstaigai.

Registracijos kortelė yra svarbus svetimšaliui dokumentas, kurį reikės pridėti prie prašymo pilietybei gauti. Jei kas tokią kortelę pamestų, tai apie tai reikia pranešti ir prašyti išduoti kitą, kreipiantis į artimiausią "Office of the Immigration and Naturalization Service".

BALF'o Imigracijos ir Įkurdinimo Komitetas

Pasikorė komp. Pakalnis

Žymus Lietuvos muzikas — kompozitorius Pakalnis, grįždamas iš muzikų suvažiavimo Vilniuje, kurio metu buvo nepaprastai komunistų partijos atstovų puolamas ir terorizuojamas, išvestas iš lygsvaros, netoli Vilniaus geležinkelio stoties pasikorė.

DVI REIKŠMINGOS SUKAKTYS

Šiomis dienomis D. Britanijoje gyvena lietuviai turėjo dvi reikšmingas sukaktis, kurios, deja, visur kitur praėjo lyg ir nepastebėtos ar labai mažai tepastebėtos. Viena, tai liepos 2 d. sukako lygiai dveji metai nuo Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos įsteigimo ir, antra, liepos 1 d. lietuvių savaitraštis Britanijos Lietuvis išleido savo 100-jį numerį.

"Dveji metai — laikas labai trumpas, kad būtų galima pilnai įvertinti praeities darbų svoris, pastebi sukakties proga tos s-gos pirmininkas P. B. Varkala, tačiau jau dabar galima konstatuoti, kad DBLS apjungė didelę dalį tautiečių lietuviškam darbui, kad jai pavyko į vieną organizacinį vienetą suburti lietuvius, nežiūrint kokių jie būtų politinių bei religinių įsitikinimų, ko daugelis kitų lietuviškų kolonijų pasigenda.

Vienas ryškesniųjų DBLS nuveiktų darbų yra kaip tik Britanijos Lietuvio, tos S-gos organo, suorganizavimas ir leidimas. 100-jo numerio proga, o savaitraščiui tokia diena tegali ateiti ne anksčiau, kaip po dvejų metų darbo, redaktorius A. J. Kaulėnas pristato skaitytojams ir artimuosius savo bendradarbius, kurie, grįžę po sunkaus dienos darbo įmonėse, trumpindami savo poilsį, talkininkavo, kad laikraštis galėtų tobulėti. Štai tie artimieji: M. Bajorinas, K. Barėnas, Br. Daubaras, J. Dėdinas, V. Izbickas, A. Kirkilionis, kun. J. Kuzmickis, St. Kuzminskis, J. Laumakys, F. Neveravičius, J. Vilčinskas, P. Spalis, kun. J. Steponaitis, V. Steponavičius, M. Šilkaitis ir kt.

Pasirodė "Užuovėja" Nr. 2

Šv. Kazimiero D-jos leidžiamas Australijos lietuvių žurnalas "Užuovėja" antruoju savo numeriu teikia gerą įspūdį. Žurnalas, dar vis rotatoriumi spausdinamas, jau papuoštas keliais, spaustuvėj atliktais, iliustracijos puslapiais.

PHILADELPHIA, PA.

VINCO VIDGINO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th Street

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 8-0596

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

A. MIEŽIS
Alus, degtinė ir vynas
2207 N. 2nd STREET
Regent 9-4156 Philadelphia

WINIFRED'S
MOTERIŠKŲ DRABUŽIŲ
KRAUTUVĖ
W. Jankauskienė, sav.
3409 Walnut St. Philadelphia.
EVergreen 2-3961

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street

Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ
BREŠLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford ave.)
Tel. JEfferson 3-2328

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S
FUNERAL HOME
PHILADELPHIA 34, PA
2016 E. ALLEGHENY AVE.,
Tel.: GA 3-1411
✣
Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.
FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

Kas už akių,
tą ir peikiu

Man visur neblogai,
Kada stiklą keliu.
Jei ką peikia draugai,
Aš pritart jiems galiu.

Peikia Petrą Balys,
Nes tas Petras — kvailys.
Ir aš pats su Baliu
Jį peikiu, kiek galiu.

Kai sėdėsiu kitur,
Petras Balį ten peiks.
Aš pritarsiu jam, šiur,
Ir sakysiu: būk sveiks!

Kaf sėdės jie abu,
Ką kalbės — nesvarbu,
Nes abu, kaip žinia,
Ries į ragą mane.

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

RESTORANAS - BARAS
E. LAURUTIS, savininkas
ĮVAIROS GĖRIMAI, GERI UŽKANDŽIAI
3400 N. 10th STREET PHILADELPHIA, PA.

JOHN STARAHS
Restaurantas ir Baras
34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.) Philadelphia, Pa.

HUNTINGDON CAFE, INC.
B. Naujokas, *Prez.* Nell Naujokas, *Sekr. Ižd.*
DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS
Geriausia valgykla apylinkėje
918 W. HUNTINGDON ST.
RAdcliffe 5-9745 PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STevenson 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis, 1949 m. rugpiūčio 19 d.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Nors Amerikos Lietuvių Kongresas įvyks po trejeto mėnesių, bet jau šiandien apie jį reikia galvoti. Tik paviršutiniškai žiūrint, atrodo dar laiko daug.

Gyvename nepaprastus laikus ir jie uždeda Amerikos lietuviams ypatingas pareigas. Mūsų tauta atsidūrė mirtiname pavojuje. Didžiausioji jos dalis patekusi į vergiją, neturi galimumo savo gyvybiniais reikalais nei pasisakyti, nei veikti.

Lietuvių jauna, dar tik pradėjusi plačiau reikštis, kultūra, menas ir mokslas pakirsti pačiose pašaknyse. Nuo tos vergijos, kurioje dabar yra mūsų tautos dauguma, laisvi tėra negausūs ir tai labai išsklaidyti likučiai. Laisvoji Amerikos žemė priglaudė didžiausią mūsų tautos kiekį. Čia begyvenną lietuvių kraujo žmonės turėtų prisiimti didžiausią atsakomybę ir pareigą rūpintis savo tautos gyvybiniais reikalais.

Amerikos Lietuvių Kongresas pirmoje eilėje turi suburti jėgas Lietuvos vadavimui. Didžiosios Amerikos lietuvių organizacijos ilgus metus šioje srityje dirba, jos niekad neišleido iš akių didžiųjų mūsų tautos reikalų. Neabejotina, kad ir šiandien Amerikos lietuvių suburtosios jėgos atliks visa, kas bus jų galioje.

Bet šiandien lietuvių kultūriniai uždaviniai pasidarė nemažiau svarbūs. Todėl linkėtina, kad būsimasis Kongresas atkreiptų į tuos reikalus didesnį, negu ligi šiol, dėmesį. Nes savitos kultūros ir tautinio meno pagalba mes pajėgsime išlaikyti esamas lietuvių jėgas, o taip pat ir prisiauklėsime naująsias kartas.

Štai kodėl mes visi labai nekantriai laukiame būsimojo Kongreso.

KINIJOS PROBLEMĄ SUNKU IŠSPRĘSTI

Atsakingi politikai ir žmonės, ilgesnį laiką tyrinėję Kinijos padėtį, jau beviltiškai numoja ranka: Kinija žuvusi demokratiniam pasauliui.

Žinoma, paskutiniai metai Kinijos tautai yra didelių bandymų metai. Nuvertus paskutinį imperatorių ir šiandien, kada Kinijoje užsimojo užviešpatauti bolševikai, yra svarbiausi persilaužimo punktai. Bet čia negali taip greit viskas paaiškėti, kaip kitame krašte. Kinijos gyvenimo paradoksai dar ne kartą stebins pasaulį.

Štai ir šiandien. Čiang Kai Šekas nugalėtas, pabėgęs. Bet jis su savo šalininkais sugebėjo Pietų Kinijos uostus užblokuoti. Komunistai tikėjosi iš užjūrių gauti reikalingų prekių. Taip pat Amerikos ir Europos pirklių svajonės prekiauti su kinų komunistais nuėjo niekais. Kinijos komunistai šiandien atsidūrė sunkiausioje padėtyje. Jų visi planai sugriuvo. Jie nepajėgia sutvarkyti užimtų teritorijų. Jau ir anksčiau Kinijoj buvo didelis vargas, o dabar ten dar prisidėjo bolševikinė ubagystė. Fabrikai liko be žaliavų, prekyba apmirė. Kinijos bolševikams liko viena išeitis — kreiptis į Rusiją. Bet Rusija tokiam milžinui, kaip Kinija, negali padėti, ji pati maža ką turi, jai ir namie trūksta daugelio prekių. Kinija, jei ir būtų komunistų valdoma, savo jėgomis turėtų nugalėti naują tikrai baisų bolševizmo pagilintą vargą. Atsiminkim, kaip sunkiai ir vargingai Rusija, bolševikams 1917 — 1919 metais sugriovus senas ūkines formas, gyveno, kiek bado ir kančių turėjo pakelti. Jei tuo tarpu ir laimi komunistai Kinijoje, tai jiems pasipriešinimas tebėra labai didelis ir jis neužges ilgus dešimtmečius. Nelaiminga tauta pasmerkta negirdėtam vargui ir kančioms. Jos likimas galės būti išspręstas kartu su kitų bolševikų pavergtų tautų likimu.

Prenumeratoriai, kurie neskaito laikraščių

Atrodo, viskas tvarkoje — žmogus užsiprenumeruoja laikraštį, gauna jį nuolatos, laikraščio leidėjai patenkinti, kad toks prenumeratorius pinigus užsimokėjo.

Būna taip, kad laikraštį užsisako žmogus pats ar iš seno įpratimo, ar norėdamas lietuvišką spausdintą žodį palaikyti. O pasitaiko ir taip, kad laikraštį užsisakyti kas nors prikalbina, sakydamas: "Kaip tau negėda nė vieno laikraščio namie neturėti?"

Kas turi šiek tiek pastabumo, galėjo patėmyti gana savotišką reiškinį lietuviškų laikraščių skaitytojų tarpe. Pasirodo, arčiau prisiziūrėjus, randi visą eilę tokių skaitytojų, kurie laikraštį užsisakyt užsisakė, pinigus užmokėjo, laikraštį kasdien ar kas savaitę gauna, bet... jo neskaito. Gerai dar esti, kad šitoks prenumeratorius, laikraštį gavęs, jį perverčia. Perverčia ir numeta kur į kampą.

Jei čia mes pradėsim kalbėti, kad taip negerai, kad šitoks laikraščio ėmėjas įžeidžia tuos žmones, kurie tame laikraštyje dirba, įdeda daug širdies, eikvoja energiją, aukoja tam darbui visas savo sielos jėgas, kad taip elgdamasis žmogus nebejaučia mūsų tautinio gyvenimo pulso. Daug galima surinkti rimtų įrodymų, kad negerai taip daryti. Bet... ar apsimoka? Juk tie laikraščių "neskaitytojai" greičiausia ir šito straipsniuko nepamatys. Tad statykim tašką. O dar tiksliau — klausimo ženklą?

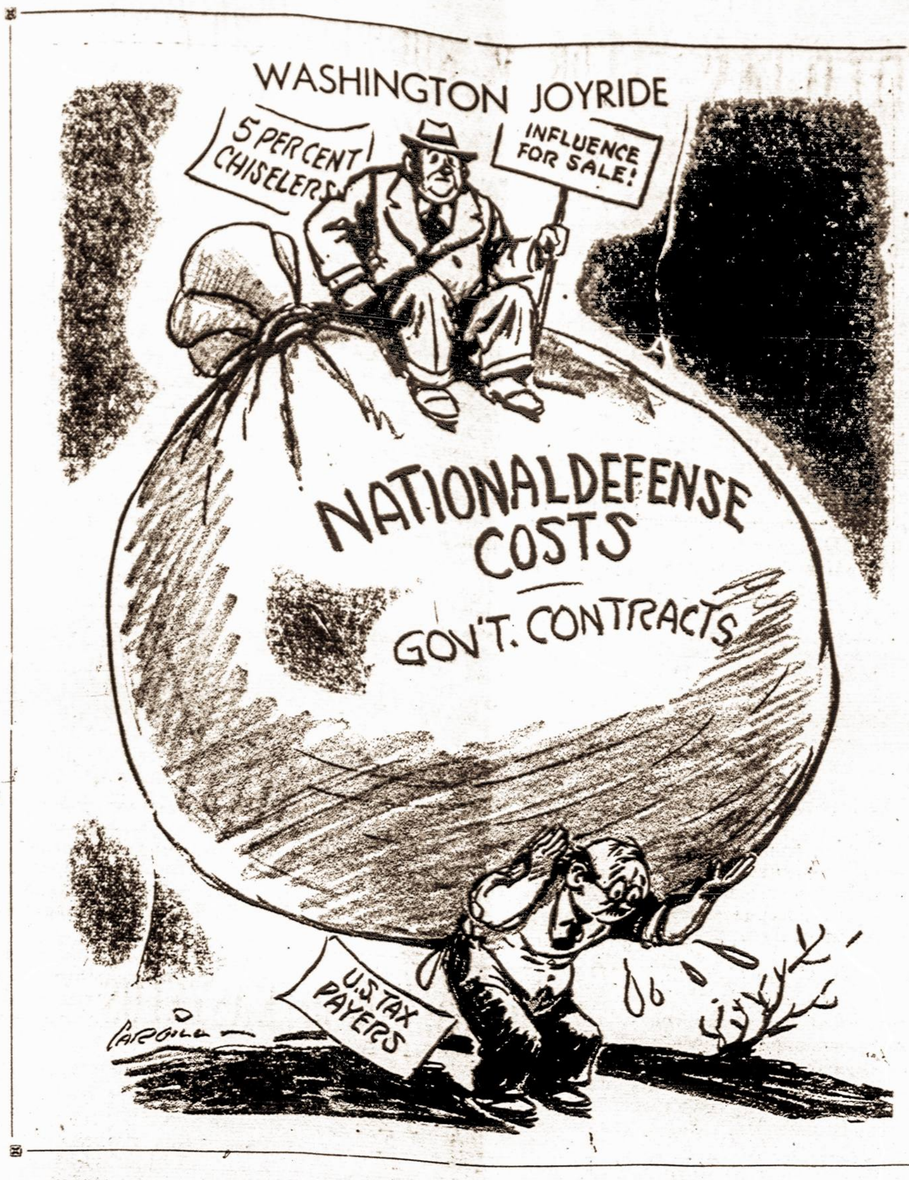

Neatsargūs apkaltinimai

Rašo Henrikas Žemelis, buv. Minties redaktorius

Perskaičius Petro Jurgėlos str.: "Buvusių Lietuvos aukštų pareigūnų apsileidimas" ("Vienybė", Nr. 31), man susidarė panašus įspūdis, kai, pav., kokioje nors vietovėje įvyksta smarki audra, kuri padaro žymių nuostolių žmonėms ir pastatams, o po to kuris nors narsus pilietis pradeda kaltinti miesto burmistrą, policiją ar kitas vaidžios įstaigas, kodėl jos iš anksto neįspėjusios gyventojus, kad tada ir tada bus smarki audra, nenurodžiusios kokiame name ar rūsyje slėptis ir, aplamai, kaip elgtis tokios audros metu. Gal tokiam kaltinimui, arba, geriau pasakius, reikalavimui ir galima būtų išgalvoti koki nors pagrindą, bet kad jis būtų teisus, atrodo, netenka abejoti.

Panašiai įvyko ir šiuo atveju. P Jurgėla drąsiu plunksnos brūkšniu apkaltino visus buv. Lietuvos aukštus pareigūnus apsileidimu, nedovanotinu tylėjimu ir politišku trumparegiškumu. Ir tam apkaltinimui buvo surastas šioks toks pagrindas, bet, kad jis būtų teisus, kaip ir tos audros atveju, smarkiai abejojame.

Ne tuo adresu

Po namų gaisro panašūs apkaltinimai, tiesą pasakius, ne naujiena. Nuo pat pirmųjų nelaimės dienų mes jų esame girdėję labai daug. Vienas senas politinis emigrantas man aiškino, kad tai yra specifinė emigrantų liga. Ir svarbiausia, kad tie visi kaltintojai operuoja labai drąsiais argumentais: ar aš nesakiau, kiekvienas mažas vaikas galėjo tai numatyti, reikėjo tas ir tas padaryti ir t.t. ir t.t., bet įdomu tai, jog jie tuos savo argumentus pavartoja tuomet, kai įvyksta nelaimė, o niekad tų "paslapčių" neišduoda iš anksto. Užtat ir visi tolimesni jų išvedžiojimai yra lygūs eilinėms bobelių šnektoms, nes po laiko visokie, kad ir gudriausi patarimai, nepataiso esamos skriaudos, nelaimės ar tautos tragedijos. Tai viena medalio pusė. Imant gi konkrečiai Lietuvos tragedijos atvejį ir mums visiems aiškiai žinant pasaulinės politikos rutuliojimąsi iki šių dienų, galima neklystant tvirtinti, kad jokie Lietuvos politikų sprendimai, ar tie, kurie buvo padaryti, ar anie, kurie įvairių tariamų autoritetų po laiko buvo siūlomi, nepakeistų Lietuvos tragedijos dydžio, nes, kaip ir pats P. Jurgėla pripažįsta ir, savo ankstyvesniems išvedžiojimams prieštaraudamas, tvirtina: "Ar kas nors dar gali kiek padidinti ar sumažinti tą jau labai seniai suplanuotą, sistemingą ir jau nuo 1940 m. nuosekliai vykdomą terorą lietuvių tautai nušluoti nuo Pabaltijo?" Čia priežasčių reikia ieškoti kitur ir kaip tik tuos kaltinimus nukreipti kitu adresu, kurie pasirašė Teherano, Jaltos ir net Potsdamo susitarimus ir užsimerkę beveik iki šių dienų, leido ir leidžia ištisų tautų žudynes.

Žinoma, turint laisvo laiko, o tas bus, mano išmanymu, tik tada, kai Lietuva atgaus nepriklausomybę, galima ginčytis, ar reikėjo priimti Sov. Rusijos ultimatumą, ar nereikėjo Vilnių atsiimti, ar reikėjo visai vyriausybei pasitraukti ir t.t., tačiau, kaip žinome, iš nesenos praeities liūdnų pavyzdžių, nė vienai Sov. Rusijos pavergtų tautų vyriausybei jokie jos sprendimai nedavė laukiamų rezultatų. Prisiminkime tik lenkų tautos tragediją. Lenkų tauta per šį karą patyrė daugiausia nuostolių ir ji, tur būt, aktyviausiai kovojo prieš okupantus. Kas išprovokavo Varšuvos sukilimą ir kokios naudos jis atnešė, neskaitant sunkiai patirtų nuostolių, lenkų tautos ateičiai? Kas pripažino Liublino vyriausybę ir kokie pažadai buvo duoti iki jos pripažinimo? Ir t. t. Šiandien mes galėtume tokių faktų šimtais priskaityti, kurie grynai dėl atsakingų vyriausybių trumparegiškumo buvo padaryti pavergtų tautų atžvilgiu.

Užtat labai keistai skamba P. Jurgėlos tvirtinimai dėl tariamai pražiopsotų didelės reikšmės veiksmų, kurie, anot str. autoriaus, palengvino rusų atėjimą ir padidino mūsų tautos tragediją, ir taip pat juokingi atrodo tie patarimai, kas reikėjo padaryti ateinant rusams. Šitokius argumentus galima vartoti tik nežinant Lietuvos valstybės žlugimo evoliucijos.

Kad klaidų buvo padaryta, niekas neginčyja, bet kad tos klaidos, palyginus su Vakarų demokratijų klaidom, yra tokios nereikšmingos ir išblunkančios, jog iš tikrųjų dažnais atsitikimais tik tenka stebėtis tokiu lietuvių tautos ryžtu kovoje su raudonaisiais ir rudaisiais okupantais ir tokia neišsenkama kovos dvasia, kuri dar iki šiai dienai geriausių Lietuvos sūnų reprezentuojama partizaninėse kovose.

(Nukelta į 7 psl.)

ŠIUO METU PAVERGTOJE LIETUVOJE...

Apie trėmimus iš Lietuvos ir kitų Pabaltės kraštų vėl plačiai rašoma. Ištremtųjų gyvenimas menkai mums pažįstamas. Bet ir tos atsitiktinės žinios sukelia pasibaisėjimą.

Pasirodo, kaip rašo iš patikimų šaltinių Dirva: "Paskutiniu metu pradėtas naujas ištremtųjų naikinimo būdas. Kada iš darbų į stovyklą nakčiai grąžinami išvargę suimtieji ir jie suminga, tada stovyklą padega. Iš tokių padegtų stovyklų išsigelbsti tik labai menkas skaičius. Visi kiti žūsta liepsnose".

***

Buvęs ateitininkas rašytojas J. Paukštelis, nepriklausomybės laikais rašęs saldžius, pamaldumu ir ištikimybe bažnyčiai persunktus vaizdelius, dabar jau ne pirmą kartą pasižymi bolševikiniu uoliumu. Štai jis parašė scenos veikalą "Audra ateina", kur... "drąsiai parodė biaurų buožinį išnaudojimą, atidengia skaudžias buržuazinės santvarkos piktžaizdes". O toliau apie J. Paukštelio veikalą Tiesos (vilniškės) recenzentas rašo: "Autorius teisingai pabrėžia buržuazinės santvarkos nerašytą įstatymą — žmogus žmogui — vilkas"...

J. Paukštelis prisitaikė?.. O gal greičiau ji sau pritaikė bolševikai. Ir jis vargšas, kalba ir vis bijo — pataikysiu, ar ne?

***

— "Kai kur apskrityse vadovai nekovoja prieš tai, kad paskutiniu metu susiorganizavusiuose kolektyviniuose ūkiuose nesuvisuomeninami žiemkenčiai ir bandoma sėti ne kolektyviai, bet paskirai (mano pabraukta. K. Pl.), — taip, kaip buvo dirbama individualiuose ūkiuose" (Tiesa, Nr. 96).

— "Didžiai žalinga būtų palikti tolimesnį kolektyvinių ūkių statybos vystymąsi savieigai. Tai visų pirma reikštų, kad užmirštama, jog smulkiai savininkiškos nuotaikos tebėra mūsų kaime gyvos". Vadinasi, "buožių" jau nėra — deportuoti. Apie juos daug nekalbama. Tačiau atsiranda naujį "priešai" — smulkūs ūkininkėliai, kurie nenori dėtis į kolchozus.

***

Tiesa birželio 18 dieną rašo: "Padaryti galą prekiavimui gyvuliais be valsčiaus vykdomojo komiteto leidimo".

Vadinas, dabar Lietuvos ūkininkas nebegalės nei paskersti, nei parduoti gyvulio be valsčiaus komiteto žinios. Žinodami, kaip išplėstas dabar Lietuvoje šnipinėjimas, galime įsivaizduoti, į kokią sunkią būklę maisto atžvilgiu pateko mūsų žmonės.

KAUNAS IR KOVNO

Iš atsiminimų apie bolševikų okupaciją

Kolioti bolševikus... nuobodus užsiėmimas. O jų veiksmų apibūdinimuos perdėti ir sutirštinti spalvas nėra visai reikalo, nes pakanka to, kas tikrovėje yra.

Mes, tremtiniai, čia atvažiavę, radome nuostabiai menką supratimą apie bolševikus ir jų darbus Lietuvoje. Čia darė įspūdį žudymai, ištrėmimai ir kiti nežmoniški veiksmai. O kas yra baisiausia jų praktikoje, gerai išdirbta, apgalvota ir kieta tautų naikinimo sistema, lig šiol tebėra Amerikos lietuviams menkai žinoma. Čia paduotas nedidelis epizodas iš pirmos bolševikų okupacijos galės daug ką išaiškinti ir nušviesti.

***

Kas gyveno Kaune tais laikais, kai bolševikų tankai, gremėzdiškai tratėdami, įsiveržė į mūsų šalį, gerai atsimena tada vyravusias nuotaikas. Tuo metu, neskaitant labai nedidelio kiekio pabėgusiųjų, visi buvo pasilikę namie. Didžioji dauguma inteligentų galvojo, kad nedera savo žmones tokiu sunkiu metu apleisti. Jei jau atėjo laikas pakentėti, tai reikia visiems kartu priimti tas kančias. Lietuviai inteligentai nuo darbo nesišalino, buvo nusistatę naujose sąlygose savo žmonėms tarnauti. Pirmomis dienomis, kol nepaaiškėjo bolševikų tikrieji kėslai, didesnio pasipriešinimo nebūta. Pirmieji bolševikų areštai buvo atlikti didelėje paslaptyje ir todėl negalėjo padaryti žymesnio įspūdžio. Daugumas vis tikėjo, kad, kol karas tebeeina, kol tarptautinė padėtis neišryškėjo — bolševikai Lietuvoje nedarys savo ardančių reformų. Apie kolchozus buvo uždrausta net kalbėti. Štai tokiomis nuotaikomis gyvenant, vieną dieną dviem lietuviams žurnalistams teko proga savotiškai įdomiai pasikalbėti su bolševikų karininku — komandieriumi, savo kilme — gruzinu.

Du žurnalistai, vienas šių eilučių autorius ir kitas, kuris dabar tebėra Lietuvoje ir kurio vardą mes dažnokai matome anos pusės spaudoje, susitiko bičiuliškai pasišnekučiuoti. Maža valgykla Miško gatvėje, kur užeidavo smulkesni tarnautojai ir darbininkai. Mes pasiimam po alaus stiklą ir ilgokai niekeno nekliudomi kalbamės.

Staiga į tą valgyklą įeina augalotas, gražus vyras — rusų karininkas, kaip tada juos vadindavo "komandierius".

Nežinia kodėl, gal neradęs patogesnės vietos, rusų karininkas kreipėsi į mus:

— Leiskit prisėsti.

Mes greit sutikom ir vėl kalbamės sau patylomis. Bet kai atėjo rusiškai nemokanti padavėja ir kai tas karininkas pareikalavo "šimtą gramų vodkos", kas pas mus buvo visai neįprasta, teko vienam iš mūsų įsikišti ir pabūti vertėju. Padavėjai pasakėm:

— Panele, duokit jam "klebonišką" ir jis bus patenkintas.

Komandierius mums padėkojo, bet mes norėjom, nors jau nebebuvo taip patogu, kaip pirma, toliau pasilikti sau vieni. Tik šis karininkas, matyt, nuobodžiaudamas, ir savo degtinę su alum išgėręs, aiškiai norėjo su mumis kalbą užmegzti.

— Kas jūs? — paklausė jis, pakankamai kritiškai mus peržvelgęs nuo galvos ligi kojų.

— Mes... lietuviai, — kiek sumišę atsakome. Bet jis toliau teiraujasi apie mūsų profesiją. Mes nerandame reikalo slėptis ir prisipažįstame, kad esame žurnalistai.

— Aš taip ir maniau. Jūs atrodot, na, taip... laisvos profesijos žmonės. — Sako jis, vis pašaipiai mūs žvalgydamas. O paskui staigiai mus pritrenkia klausimu:

— O kaip jums patinka sovietiška santvarka?

Mes pasijutome, lyg pagauti. Pažiūrėjome trumpu žvilgsniu vienas į kitą ir, sukombinavę savo veiduos po šypseną, paskubėjome atsakyti:

— Mums patinka. Kodėl gi turėtų nepatikti?... — Juk tai buvo pirmą kartą matomas rusų uniformuotas karininkas. Kas žino, ką jis galvoja ir kodėl mus taip užkalbino. Suprantama, kad mes vėl norėjome nuo jo nusigrįžti ir neįsivelti į rizikingą pašnekėsį. Bet jis mūsų nepaliko ramybėje. Nusišypsojo ir sarkastiškai pastebėjo:

— Jūs neturit apie sovietinį gyvenimą mažiausio supratimo!..

Viena, ką mes žinojom, tai, kad reikia mums nutilti. Taip ir padarėme. Bet jis ėmė kalbėti ir jau toliau kalbėjo pats vienas, mes tik klausėmės ausis pastatę, bijodami ir pritarti ir ginčytis.

Tokiu būdu prasidėjo gruzino — bolševikų armijos karininko monologas, kuris mums daug ką išryškino.

— Jūs gyvenat dar senu gyvenimu, — rūkydamas savo papirosą, kalbėjo jis, — jūs dėvit gerų laikų drabužiais. — Čia jis vieno mūsų pačiupinėjo švarko atlapą, — medžiaga, matyt, angliška... Ot, kai sunešiosit tuos savo švarkelius, kai pasibaigs senos atsargos, kai apsivilksit sovietiškais maišais... Taip, sakysim, po penketo metų, tada tik pajusit tikrąjį sovietišką gyvenimą. Dabar jūs gyvenat rūkuose. Pamatysit... Kaip jūsų miestas lietuviškai vadinamas? Kaunas, jei neklystu. Taip ir sovietiškos įstaigos dabar jūsų miestą vadina "Kaunas". O prie caro jį vadindavo "Kovno" — rusiškai. Buvo surusintas miesto vardas, o dabar tikrai lietuviškas. Taip... — mums nesuprantamai šaipėsi jis. O paskui staiga pridėjo:

— Lygiai taip atsitiko ir su mano gimtuoju miestu. Prie caro jis buvo iškreivėzotas rusiškai ir turėjo vardą: "Tiflis". Taip. O dabar jis tikrai gruziniškai vadinamas, be priekaištų — "Tbilisi". Bet anais laikais tai buvo gruziniškas miestas. Mes turėjom rusą policmeisterį, keletą, pristavų, policeiskių. Už miesto vartų stovėjo senos kareivinės, kur buvo vienas rusiškas pulkas. Bet visi gyventojai buvo gruzinai. Visi! O štai dabar "Tbilisi" gruziniškas miesto vardas, bet gruzinų jame jau maža rasi. Šitaip... Na, man laikas į stotį. Išvažiuoju. Būkit sveiki. —

Jis mandagiai atsisveikino ir savo išdidžiu kaukaziečio žingsniu išėjo.

Mes buvome apstulbę. Nes nežinojome kuo ta kalba, tas jo monologas gali pasibaigti. Kai durys užsidarė, tik tada lengviau atsikvėpėme.

Čia, žinoma, jokio efekto nėra. Bet mes tuo metu buvome pritrenkti. Ir supratome, kad nepažįstame sovietiško gyvenimo. Ir mes tada, lygiai, kaip dabar daugumas Amerikos lietuvių nepažinojom sovietų tautų naikinimo sistemos, kuri jau seniai veikė, davė bolševikams pageidaujamus rezultatus ir dabar visu žiaurumu be atodairos taikoma mūsų nelaimingai tėvynei.

Keleivis 168 nr.

PROFESORIAUS PAVADUOTOJAS

RAMON PEREZ DE AYLA

Tai, ką ketinu papasakoti, atsitiko kiek laiko prieš don Clementei, jo šešioms dukterims ir jo žentui apsigyvenant Reicastro mieste. Įvykiai, kurie bus čia atvaizduoti, nutiko, kaip bus matyti, Pilarese, provincijos sostinėje, kurios universitete don Clemente kurį laiką, savo laimei ar nelaimei, buvo profesoriaus pavaduotoju.

Šešios jaunos mergaitės buvo namų valgomajame. Kambarys liudijo apie didžiausią neturtą: jame buvo pušinis stalas su vaškuotos drobės staltiese, dešimt iš šiaudų pintų kėdžių, nusibaigusi elektrinė lemputė be gaubto ir — daugiau nieko. Palenkusios galvas ties savo darbeliais, jaunosios mergaitės triūsė — vienos adė, kitos siuvo, kitos lopė, dar kitos mezgė. Visos šešios buvo seserys, ir buvo pakrikštytos dorybių vardais: Clemencia, Caridad, Socorro, Esperanza, Olvido ir Piedad. Jos buvo apsirengusios vargingai, bet itin rūpestingai; jų plaukai buvo sušukuoti labai darniai.

Vyresnioji Clemencia atsistojo:

— Ar negirdėjote?

Penkios seserys pakėlė triūsusias rankas. Kryptelėjo galvas, pavedė akimis aplinkui ir ištempė ausis. Jos atrodė, kaip penkios iš netyčių užkluptos paukštės.

Clemencia, ištiesusi ranką, nejudindama lūpų, parodė į duris. Pagaliau ji patvirtinamai pratarė:

— Tėvelis.

Jos skubiai metė darbelius ir dideliu juokiančiusi spiečiumi spurstelėjo koridoriu į laiptų duris. Tą valandą atkako don Clementė, vienoje rankoje laikydamas skrybėlę, kita šluostydamasis kaktą, nors buvo žiema. Jos jį apsupo, besiginčydamos, kurį turi turi jį pabučiuoti, ir visos iš karto paklausė:

— Kas yra, tėte, kas yra?

— Duokite man atsipūsti, papaikėlės. Einame į valgomąjį: ten jums papasakosiu.

Don Clemente pasikabino skrybėlę ir, sekamas savo šešių dukterų, nuėjo į valgomąjį.

Don Clementė turėjo vieną iš tų išdžiūvusių, žvilgančių, pražilusių galvų, kurios nuolat kartojasi ispanų tapyboje, kaipo vyriškosios lyties architipas bajorui ar niekšui, purpura vilkinčiam dvasininkui ar pasaulininkui, didikui ar élgetai, asketui ar girtuokliui, mitologiniam dievui ar apaštalui, filosofui ar kariui pavaizduoti, — vieną iš tų galvų, apie kurias neprisimename, ar jos yra iš Velasquezo, Bakcho vainikavimo, ar yra Zurbarano vienuolio, Riberos kankinio, ar Murillo vandenešio. Trumpai tariant, don Clementė buvo stoiko veidu.

Jo veide buvo galima išskaityti būdo tauromą ir proto siaurumą. Iš jo apibrizgusios, nuzulintos eilutės, iš jo pernelyg dažnai laidytų marškinių buvo galima spėti, kokie menki jo ištekliai ir koks orus jo gyvenimas.

Šešios mergaitės buvo dailios, dailios ta grakštybe, kuri nesusideda nei iš išraiškos šelmiškumo, nei iš bruožų subtilumo, bet kyla iš juntamo dvasios pasireiškimo, harmoningo kuklumo ir veido rimties. Jos buvo kaip paveikslai tų mergelių namininkių, kurios yra daugiau švelnios, kaip gražios, ir kurias galima matyti atsiskyrėlių būkluose ir kaimų bažnyčiose.

— Pagaliau, mano dukterys, — tarė don Clementė, — esu universiteto profesorius.

Mergaitės suplojo rankomis. Paskui pirštų galais ėmė siųsti bučinius savo tėvui.

— Papasakok, papasakok.

— Tarybos posėdis gana ilgai užtruko. Buvo intrigų... Bet teisybė paėmė viršų. Nuo šios dienos esu naujo gamtos mokslų fakulteto profesoriaus pavaduotojas. Rytoj pradėsiu skaityti savo chemijos kursą.

— O Ayuso? — paklausė Clemencia.

— Ayuso atsisakė. Teisinosi turįs daug darbo. Bet, iš tikrųjų, jis nieko nenusimano apie chemiją. Tai buvo nesąmonė. Kaip gi Ayuso galėtų dėstyti aukštesniosios chemijos kursą? Jis buvo paskirtas profesoriumi per protekciją, bet apie chemiją ničnieko neišmano.

— O koks atlyginimas?

— Dar nežinau. Tur būt, gausiu tūkstantį pesetų algos.

— Tūkstantį pesetų! — sušuko mergaitės apstulbusios.

— Tai ne kažin kas, — pridūrė don Clementė, — bet vis tiek, tai tūkstantis pesetų ir, pridėjęs juos prie dviejų tūkstančių už mano pareigas Institute ir tai, ką jūs, mano brangiosios dukrelės, pelnote savo darbštumu, galėsime žmoniškai ir padoriai gyventi. O dabar gana šnekų, aš turiu pasimokyti ir pasirengti savo rytdienos paskaitai.

Jis išėjo iš kambario ir netrukus sugrįžo chemijos vadovėliu nešinas. Mergaitės ėmėsi savo darbo. Profesorius pradėjo studijuoti. Isiviešpatavo tyla.

(Bus daugiau)

DR. V. KUDIRKOS SUKAKTIS

Minėkim Dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukaktį, pagerbkim mūsų Tautos Himno autorių.

Šiemet lapkričio 16 d. sukaks 50 metų, kai mirė dr. Vincas Kudirka, žymiausias mūsų tautos rašytojas, Varpo kūrėjas, redaktorius, poetas, muzikas, kultūrininkas, humanistas, didysis Lietuvos patriotas, mūsų Tautos Himno autorius.

Dr. V. Kudirka, sulaukęs nepilnų 41 metų amžiaus, užmerkė savo akis. Jo kilnieji idealai tebebus gyvi, kol lietuvių kalba ir kultūra bus gyva pasaulyje.

Dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukaktis labai reikšminga mums. Šią sukaktį turėtų paminėti laisvojo pasaulio lietuviai, atsimins, be abejo, ir mūsų broliai Lietuvoje, jei ne su iškilmėmis, tai savo mintyse ir širdyse. Mes, Amerikos lietuviai, privalome ypatingai šias sukaktuves paminėti. Mūsų pareiga pagerbti mūsų tautos didįjį rašytoją ir humanistą, Lietuvos liaudies žadintoją.

Tėvynės Mylėtojų Draugija, aušininkų ir varpiečių įkurta Amerikoje 1896 metais, dr. J. Basanavičiaus ir dr. V. Kudirkos palikimo dvasioje veikdama, laiko sau garbe ir pareiga iškilmingai ir kultūringai minėti dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukaktį, kuri, kaip minėta, bus šių metų lapkričio 16 d. Todėl Tėvynės Mylėtojų Draugija nuoširdžiai kviečia visus Amerikos lietuvius, visas organizacijas, spaudos organus, draugijas, klubus, iškilmingai ir kultūringai paminėti šią reikšmingą sukaktį.

Tėvynės Mylėtojų Draugija kviečia laikraščių leidėjus ir redaktorius taip pat prisidėti prie šios sukakties paminėjimo. Būtų labai gražu, jei ta proga būtų aprašytas dr. V. Kudirkos gyvenimas, jo darbai ir nuopelnai mūsų tautai. Lietuviai rašytojai, poetai, istorikai ir menininkai neabejotinai prie šios sukakties minėjimo prisidės. T. M. Draugija prašo prisiųsti Dr. V. Kudirkos gyvenimą ir darbus liečiančią medžiagą, straipsnius, eilėraščius ir kitokius raštus.

Visais reikalais prašome rašyti: **Walter M. Chase, 271 High Str., Hartford, Conn.**, arba, TMD Sekr. **M. Kasparaitis, 1827 Linden Ave., Racine, Wis.**

Walter M. Chase,
TMD Pirmininkas

SIBIRO AUKSO KASYKLOS

Sibire pilna vergų stovyklų. Įvairių tautų žmonės dirba ir gyvena baisiausiose sąlygose. Apie jų gyvenimą nedaug žino pasaulis. Tik retais atsitikimais, kai kuriam nors tų vergų pavyksta iš Sibiro ištrūkti, sužinome šį tą apie ana gyvenimą. Bet ir tai pasakojama atsargiai, nutylimos pavardės, vietovės ir kitos aplinkybės, kurios galėtų nustatyti pasakotojo asmenybę. Štai vienas ištrūkusių iš Sibiro kalinių piešia pasibaisėtiną Kolymos aukso kasyklų vaizdą.

Niūrūs šešėliai slenka į Kolymos aukso kasyklas. Ten žmones, lyg kokius gyvulius, ištisus metus gena ir gena. Koks nors gyvulys panašaus darbo ir gyvenimo sąlygų neišlaikytų. O žmogus pakelia daug didesnį vargą ir badą. Bet ir tai žmonės per vieną aukso plovimo sezoną sunaikinami. Pakanka keleto mėnesių ir iš sveiko pajėgaus žmogaus lieka tik baisūs griaučiai. Į juos žiūrėdamas stebiesi, kaip jie dar gali judėti ir net dirbti. Tie apibūdinimai nė trupučio neperdėti.

Tokie žmonės, kurie galutinai išsekę ir jau nebereikalingi aukso kasykloms, nes jų darbo našumas galutinai krito, pasiunčiami į darbus už stovyklos ribų. Jie taiso kelius. Ten jau nebe tiek svarbu, kiek jie nudirbs. Stovyklos administracija svarbiausia susirūpinusi "plano įvykdymu" pačiose kasyklose.

Į mūsų vadinamąją komandiruotę arba atskirą stovyklą taigoje atėjo tokių galutinai išsekusių žmonių būrys. Jų buvo gal koks 150 asmenų. Gilus sniegas visur aplinkui, bet pačiame vidudienyje švietė saulė ir buvo nešalta. Ties mūsų barakais stovinčių šešėlių minia atrodė šiurpulingai.

Mūsų viršininkas pasinaudojo gera proga ir pasakė prakalbą apie tuos "kelių taisytojus".

— Pažiūrėkit į juos! — sakė jis. — Kaip jie atrodo ir kaip jūs patys atrodot? O jūs dar skundžiatės, kad jums čia bloga...

Ir tikrai, mums lyg gėda pasidarė, kad mes dar ne taip baisiai atrodome. Tiesa, mes neatrodome taip, kaip pats mūsų viršininkas, kuris dabar prakalbą sakė. Mes dar nepasiekėme to išvargimo laipsnio.

Kai tik jie atsirado mūsų kolonijoje, tuojau pradėjo mirti. Nors, tiesą pasakius, sunku tai vadinti mirimu. Šie žmonės paprastai užgesdavo, kaip sudegusios žvakės. Juos rasdavome negyvus ant medinių narų, ant kurių mes visi gulėdavome, kur nors kampe, ar net po tais narais palindusius.

Kalinys, išėjęs į darbą, jau žino, kad bus mušamas. Tai dešimtininkas, tai sargybinis suduoda kaliniui. Bet ką mes čia pamatėme kitą rytą, jau ir mums, daug ko mačiusiems, atrodė šiurpu. Tie visai iškankinti kaliniai jau negalėjo dirbti. Bet vietiniai viršininkai į tai nekreipė jokio dėmesio, jų širdys nesudrebėjo. Jie šaltu apskaičiavimu nusprendė išnaudoti paskutines nelaimingų žmonių jėgas.

Iš bendro surinktų žmonių 200 skaičiaus tik gal koks penketas dešimčių dar galėjo šiek tiek mikliau judėti. Visi kiti jau eidami siūbavo ir vos pavilko savo kojas.

Kiekvieną rytą matydavom pragariškas scenas. Atbėgdavo vadinamas seniūnas, buvęs kazokų oficierius, pusprotis ir įsitikinęs sadistas. Dažniausiai jį lydėdavo toks pat nusikaltėliško tipo gruzinas. Jie turėdavo bizūnus rankose. Jeigu žmonės neskubėdavo išeiti iš barako, bizūnai būdavo paleidžiami į darbą. Saugok Dieve, jei kas pasiskųsdavo, kad negali dirbti. Tada jau puldavo juos mušti ne tik minėtieji pareigūnai, bet ir savanoriai — barako vyresnysis ir toks žvėris, vadinamas Vaniuška — žvairys. Kai šie pareigūnai galutinai pasiusdavo, tai mušdavo visus, nežiūrėdami kuris kaltas, ar nekaltas. Žmones traukdavo nuo narų už kojų, surasdavo pasislėpusius po narais ir mušdavo, mušdavo. Dar labiau pasiusdavo kankintojai, kai nutraukdavo kokį, kaip jie sakydavo, "apsimetėlį" nuo narų, o šis jau negyvas ir nukrisdavo ant grindų sustingęs, kaip medis.

Kai tokiu būdu "kelio taisytojų" komanda ištirpdavo, tai tuojau atsiųsdavo naujas aukas. Dabar esu toli nuo to pragaro, bet matau savo akyse rytais, kas ten dedasi. Juk ten niekas nepasikeitė. **Sw. Pol.**

VASAROKITĖ PAS SAVO TAUTIEČIUS

GRAŽIOJI STONY BROOK
VASARVIETĖ

ARBA STONY BROOK LODGE,
kurios savininkė ir vedėja yra visiems gerai žinoma mūsų spaudos bendradarbė Pranė Lapienė
Kam patinka gamta — grynas oras, medžiai ir jūra — kas nori atgyti siela ir kūnu, kviečiamas į STONY BROOK LODGE. Viešbučio kambariai su visais modernškais patogumais. Geras maistas. Lietuviams didelės nuolaidos. Dėl rezervacijų **rašykite:**
MRS. A. LAPE, STONY BROOK, L. I.
Telefonas: Stony Brook 586

JANUS TAVERN
PAUL JANUS, Savininkas
Pirmos rūšies maistas. — Ideališka vieta piknikams ir išvažiavimams
Viena iš gražiausių Long Island pakelės sustojimo vietų
ROUTE 25, CORAM, L. I., N. Y.
Tel.: Selden 2592-J

WESTHAMPTON LODGE
KAMBARIAI IR APARTAMENTAI VASAROTOJAMS
Nemokamas nuvežimas į pajūrį, kuris yra čia pat.
JOHN TRAGES, Savininkas
Potunk Lane, Westhampton, L. I., N. Y.
Tel.: Westhamton 1421

Nėra gražesnės ir malonesnės atostogoms praleisti vietos, kaip
MENDERIŲ FARMA
ONA MENDERIENĖ, Šeimininkė
Kas kartą yra buvęs Menderių ūkyje, apsuptame žaliuojančių kalnų vainiku, tas visada norės čia sugrįžti.
Nėra kitos tokios vasarvietės, kur būtų toks geras maistas kaip pas Menderius.
KAMBARIUS REZERVUOKITE IŠ ANKSTO
MENDER'S FARM
BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel.: Liberty 520 F 12

Šią vasarą atostogas praleiskite amžinai siūbuojančio Atlanto vandenyno pakrantėje
NEW PLAZA VIEŠBUTIS
Šviesūs, gražūs ir patogūs kambariai.
EMILIJA MIKONIENĖ, Savininkė
MADISON & AMHERST AVE.
Tel.: Atlantic City 2-5445. MARGATE CITY, N. J

HOTEL REGIS
Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.
MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO
Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00
Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:
Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

BRAZILIJOS LIETUVIAI IR LENKAI MELDŽIASI PRIE KARALIENĖS JADVYGOS

Rio de Janeiro, Brazilijoj, lenkų spaudos pranešimu, liepos 17 dieną, Lenkijos karalienės Jadvygos, Jogailos žmonos, 550 metų mirties sukaktuvių proga įvykusios bendros lietuvių — lenkų pamaldos. Buvę meldžiamasi ta intencija, kad "Lenkijos karalienė ir, kaipo Jogailos — Vladislovo žmona, — Lietuvos didžioji kunigaikštienė Jadvyga, būtų beatifikuota, paskelbta palaimintąja".

Per mišias lietuvių choras giedojęs šventas giesmes, o Gounodo "Ave Maria" išpildęs lenkas solistas ponas Renerski.

Prie altoriaus kalbėjęs kun. Janilionis, kuris pabrėžęs šių sukaktuvių reikšmę Lietuvai ir Lenkijai, kurios dabar kartu kenčia, bet anuomet buvusios garbės ir jėgos sujungtos...

Po pamaldų įvykusi akademija parapijos salėje. Buvęs Lietuvos konsulas J. Našliūnas į prezidiumą pakvietęs Lenkijos buv. ministerį dr. T. Skowronskį, lenkų kolonijos pirmininką B. Melenewskį, kunigaikštį čartoriskį, na ir lietuvius kun. "Jamilionisa, inž. K. Audenisa ir J. Malaiszkę".

Dauguma kalbėtojų buvo lietuviai. Portugališkai kalbėjęs inž. K. Audenis. Jis pasitenkinęs dabartinių Lietuvos žmonių kančių pavaizdavimu. Bet konsulas J. Našliūnas jau prabilo apie "šios ypatingos dienos reikšmę abiem tautom". Konsulas kalbėjęs labai karštai ir savo kalbą baigęs kvietimu jungtis abiem tautom ir kovoti su bendru priešu. Po to buvę labai smarkiai plojama.

Poniškoje istorijoje menkai nusimanančius lietuvius lenkų kolonijos pirmininkas apšvietęs, nupasakodamas karališkosios poros žygius, kur "drąsa ir inteligencija Jogailos" jungėsi su "iškilia politine Jadvygos išmintimi".

"Mindaugo sapnai išsipildę, kai abi valstybės buvusios sujungtos ir užėmusios visą plotą "od morza do morza"... Jadvyga, dar gyva būdama, jau dariusi stebuklus, o po jos mirties stebuklai dar padidėję.

Po prakalbų buvusi meninė programa, kurioje lietuvių artistai išpildę Mendelsono, Griego, Verdi ir M. K. Čiurlionio kūrinius.

Už gražią ir įspūdingą programą kunigaikštis Čartoriskis maloniai padėkojęs. Dar ne viskas. Susirinkusieji savo kardinolui pasiuntė telegramą, kur sako, jog abi tautos susijungusios meldžiasi, kad karalienė Jadvyga būtų beatifikuota.

Tai tiek žinių iš Brazilijos. Visos Europos tautos turi būti vieningos kovoje su bendru jų priešu — bolševikiniu totalizmu. Tad ir lietuviai su lenkais privalo glaudžiai bendrauti. Bet ar reikalinga poniškoji unija, ar reikalinga tos senovinės dulkės vartyti ir su kunigaikščiais svarstyti "karališkosios poros žygius?" — atsiranda nemaža abejonių. Visiškai aišku, kad nei "Jogailos dvasa bei inteligencija", o taip pat ir Jadvygos "iškili politinė išmintis" šiuo metu mums kovoje dėl laisvės nepadės.

Teks paieškoti tikresnių, veiksmingesnių priemonių.

Lietuvis organizuoja dailės akademiją

A. Tamošaitis, pasižymėjęs dailininkas ir tautinio meno tyrinėtojas, Kanadoje įgijo vyriausybės palankumą. Kanados valdžios įstaigos jam pavedė paruošti Dailės Akademijos projektą. Tas projektas valdžios įstaigų buvo priimtas ir pats A. Tamošaitis pakviestas tai Akademijai vadovauti.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS

ŽEMĖS TURTAS

Daugelį aš miestų žemėj apėjau,
Daugelyje uostų aš buvau sustojęs,
Daug keleivių klausė su manim: — Nejau
Nepasieks tėvynės žemės mūsų kojos?...

Po nakties ir vėlei naktys ir tamsa
Sostuose valdovų, žodžiuos diplomatų,
Eina per pasaulį verkdama tiesa
Ir pro neteisybę niekas jos nemato.

Mirė laisvės kūnas, miršta jos dvasia
Ir nuo melo marių ausys net apkurto...
Laisvės ir teisybės šauksmą širdyse —
Nešam mes tik vieną šitos žemės turtą.

Visame pasauly blaškosi draugai:
Bostone, Bogotoj, Brooklyne, Sidnėjuj,
Po naštą parpuolę šaukia: — Ar ilgai
Be tėvų pakrantių plauksim mes pavėjuj —

Mes, nuo Amazonės tolimų krantų,
Iš vergų plantacijų — New Orleano,
Iš šaltosios šiaurės, iš karštų pietų,
Mes, iš žemės pragaro — iš Kazachstano?

Niekas neatsako klystantiems svetur,
Ir neslunga marios ir kalnai nemažta...
O krūtinę spaudžia: — Kas, kada ir kur
Pasilsėt padėsim tos kelionės naštą?!

Mirė laisvės kūnas, bet gyva dvasia,
Ir teisybei ausys ne visų apkurto!
Laisvės ir teisybės šauksmą širdyse —
Nešam mes didžiausią šitos žemės turtą.

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENĖ

KADA JIEMS IŠMUŠ LAISVĖS VALANDA?

Netoli Bavarijos sostinės Miuncheno yra didžiausia amerikiečių zonos tremtinių stovykla, vadinama Warner kareivinėmis. Išemigravus daugybei žmonių į Ameriką ar į Australiją, pabėgėlių skaičius visose amerikiečių zonos stovyklose žymiai sumažėjo. Todėl IRO likviduoja mažesniąsias, suveždama visus į Warnerį.

Aplink stovyklą nematyti nei medžių, nei krūmų, tik iš vienos pusės mėlynuoja pušynėlis, o iš kitos — girdisi didmiesčio ūžimas.

Niūrus, keturkampis, ilgas, septynių aukštų, ant plikos dykumos, milžiniškas pastatas savo išvaizda ir tamsiai pilka spalva primena visiems iš seno testamento žinomą legendarinio Babelio bokšto paveikslą. Tas panašumas dar labiau didėja, įėjus į kareivinių kiemą. Gyventojų skaičius čia siekia iki septynių tūkstančių žmonių, visi kalba įvairiom kalbom, tačiau vieni kitą supranta.

Čia pamatysi pabėgėlių iš visų bolševikų okupuotų Europos kraštų. Dideliam susigrūdime, tam pačiam kambaryj, atsitvėrę antklodėm, taikingai sugyvena serbai, vengrai, lietuviai, ukrainiečiai, lenkai, latviai ir kt. Netekę tėvynės, artimųjų ir turto, DP nesiginčija dėl kalbos ir tautybės. Kentėjimas suvienijo visas tautas, bet ir padėjo ant jų savo antspaudą. Retai pabėgėlio veide pamatysi giedrią šypseną. Niekad neišgirsi linksmos dainelės. Tikrumoje mažai tėra linksmumo, kai dipukas yra visų nekenčiamas, visų ujamas, neturįs pasaulyje vietos. Sugrįžti į tėvynę — negalima, Vokietijoje pasilikti — neįmanoma. Čia darbo stoka ir vokiečių neapykanta svetimšaliams. Išemigruoti — sunku, jei neturi stiprių raumenų.

Nemačiusiam sunku net įsivaizduoti pabėgėlio skurdą. Štai, įvažiuoja IRO sunkvežimis, pakrautas dipukų baldais: nedažyti stalai, biaurios medinės lovos ir netašytų lentų spintos. Dažnai galima pamatyti vaikų vežimėlį arba lovutę. Nežiūrint vargo ir skurdo, beveik kiekvienoj šeimoj yra mažų vaikų arba jų laukiama. Kad mažiau užimtų vietos, stalai apversti viršun kojomis, o tarp jų sėdi šeimos nariai. Visi nuvargę, išblyškę, blogai apsirengę. Atvykusieji, iki jiems paskiriama vieta ir atliekami kiti formalumai, apgyvendinami pereinamame kambaryje, kuriame tenka išbūti ir iki savaitės laiko. Vakarais prie mažos lemputės vieni, sėdėdami ant lovų, žaidžia kortom ar šachmatais, kiti — skaito ar rašo, moterys mezga ar šnekučiuoja, kiti, nežiūrėdami miegančiųjų, leidžia visu balsu radiją. Už visus garsus stipriausias yra vaikų verksmas ir rikšmas. Stovykla tada būva panaši į Kauno žuvų turgavietę. Žmonės, susispietę būreliais, o prie kiekvieno ant žemės guli jo ubagiškos mantos ryšuliukas.

Dvyliktą valandą dieną visi skuba pietų su savo skardiniais, padarytais iš tuščių konservų dėžučių, indais prie virtuvės langelio. Laukiančių tiek daug, kad net pusę valandos ir daugiau tenka laukti to samčio pusiau žalio, dvokiančio viralo ir keletos neluptų bulvių.

Nežiūrint materialinio nepritekliaus, tremtiniai stiprūs savo dvasia. Kiekvienas stengiasi išlaikyt savo papročius. Jų kambarius puošia gimtojo krašto emblemos. Nors ir mažiausiame ir tamsiausiame kampelyje pas lietuvius visuomet pamatysi Vytį, Vytauto Didžiojo paveikslą ir dažnai prezidento Smetonos atvaizdą.

Ukrainiečiai savo kambarius puošia šventųjų, poeto Ševčenkos, hetmano Petliūros ir kitų Ukrainos veikėjų paveikslais. Bet kalmuko kampan įžengęs, nusigąsi. Papratę gyventi jurtose — palapinėse, beribėse Rusijos stepėse, jie dar neįstengia nusikratyti savo laukinių papročių: vietoj patalų ant lovos sumesta daugybė dvokiančių avies kailių, tarp kurių jie, apsirengę ir net su batais, tingiai volioja si per ištisas dienas.

Jokių linksmybių pabėgėliai neturi. Yra stovykloje kinas, bet tenai nueiti reikia markės, o dipukas jos neturi, nes neturi darbo. Vienintelis malonumas pasikepinti saulėje. Tuo tarpu miestas pilnas viliojančių malonumų. Gatvėse ritasi blizgančių liuksusinių automobilių eilės, praeiviai, ypatingai moterys, puošniai apsirengusios, mirga teatrų ir kinų reklamos, vitrinos papuoštos visokiausiom brangiom prekėm, rinkoje guli ištisi kalnai įvairių uogų ir vaisių. Vargšas dipukas tik seilėryja ir svajoja apie tą laiką, kuomet ir jis galės nusipirkti nors pusę kilogramo dešros.

Nevedę ukrainiečiai visi vedasi tarp savęs, jugoslavai susideda su vokietėm, nes tremtyje jų moterų beveik nėra, o lietuviai nesiveda nei su savom, nei dedasi su kitų tautybių moterimis. Taip ir išemigruoja pavieniai.

Toks gyvenimas priverčia lietuvius užmiršt visas nesantaikas, laikytis vienybėj, atgaivindamas tautiško solidarumo jausmą. Kiekvienam yra aišku, kad greičiau žūsta pavieniai. Nepaisant visų sunkumų ir kliūčių, lietuviai čia sugebėjo įrengti koplyčią, įsteigė rūsyje gimnaziją, leidžia mažą laikraštėlį, dažnai valandėlei susirenka aptarti savo padėtį ir reikalus. Lietuvis — nepalaužiamas. Jis kaip "ąžuols drūts prie Nemunėlio".

Kažin, kada šiems žmonėms išmuš laisvės valanda, kad kiekvienas jų sugrįžtų į savo pastogę ir naudotųsi taip seniai trokštama ramybe ir laisve?

Sofija Ambrazevičienė

Rovaitė ištekėjo už veterinarijos gydytojo

Rugpiūčio 4 d. Vokietijoje ištekėjo BALF'o įgaliotinė Europoje Izabelė Rovaitė už veterinarijos gydytojo dr. Vileitos. Šliūbą suteikė vyskupas Podolskis vienoje Muencheno katalikų bažnyčioje. Jaunavedžiams buvo suruoštas vestuvinis bankietas, kuriame, sakoma, dalyvavo apie 50 rinktinių svečių.

Medaus mėnesiui jaunavedžiai išvyko į garsųjį Berchtesgadeną, kur savo laiku Hitleris turėjo vilą ir dažnai lankydavosi su savo meiluže Eva Braun.

MES

Rožė Mainelytė, neseniai iš tremties atvykusi dainininkė ir dabar įsikūrusi New Yorke, porai dienų išvyko į New Philadelphią, Ohio, gimines aplankyti.

Julė Sinkevičiūtė iš Worcester, Mass., 16 metų amžiaus lietuvaitė, laimėjo "Miss Lithuania" konkursą, neseniai įvykusiam Minkų Radijo valandos piknike, Naujoje Anglijoje.

Rašytoja Marija Yokubynienė, gyvenanti Toronto, Kanadoje, prieš porą savaičių buvo sunkiai susirgusi ir operuojama, bet dabar jau sveiksta ir stiprėja.

P. Vijeikienė, dailininko Vlado Vijeikio žmona, iki šiol gyvenusi Brazilijoje, netrukus atvyksta į Ameriką.

Pranė Lapienė sutiko globoti savo rezorte lietuvių rašytojų suvažiavimą, kuris turi įvykti š. m. rugsėjo mėn. pabaigoje.

Marijona Kižytė, Lietuvių Informacijų Centre, New Yorke, rugpiūčio 17 d. sukvietė lietuvių moterų veikėjų susirinkimą pasitarti lapkričio mėnesį įvykstančios "Women's Exposition" parodos reikalu.

ONAI GINKUVIENEI ir šeimai, brangiai mamytei **PAULINAI KAIRIENEI** mirus, reiškiame gilią užuojautą

Red.

VAIKŲ PARALYŽIAUS EPIDEMIJA

Vaikų paralyžius jau sukelia susirūpinimą. Kai kuriose vietose susirgimai pasidarė pavojingai dažni.

Sveikatos įstaigos nelaiko dar vaikų paralyžiaus dabartinių susirgimų epidemija. Bet vis dėl to naudoja visas galimas priemones tuos susirgimus kiek galima sumažinti. Labai greit padėtis gali pasikeisti blogojon pusėn, jei tik tie susirgimai nemažės.

Ši liga nėra nauja. Ji pasirodė JAV prieš 40 metų ir nuo to laiko kasmet, ypatingai vasaros karščiams atėjus, nuolatos pasikartoja. Ši liga ne visados ir ne visose vietose vienodai pasireiškia. Gydytojai net buvo tos nuomonės, kad jie turi reikalą net su trisdešimčia įvairių tos ligos rūšių.

Harvardo universiteto specialistai tvirtina, kad žmogaus kūne vaikų paralyžiaus (polio) bacilos dirbtinai palaikomos per 20 dienų net 5,400 kartų pasidaugina.

Patirta, kad kam nors namuose susirgus šia liga, nebūtina visus kitus griežtai izoliuoti. Bet, žinoma, tenka vengti per daug arti su sergančiais susidurti, nes šios bacilos perduodamos vieno žmogaus kitam.

Vaikų paralyžiaus bacilų išnešiotojomis, kaip ir daugelio kitų ligų, laikomos musės. O musės tarpsta ten, kur yra nešvarumai.

Tad tenka padaryti išvadas, kad šiais laikais, kai vaikų paralyžius gresia pavojingai išsiplėsti, reikia pirmoje eilėje daboti švaros. Muses naikinti ir jom užkirsti kelią veistis — mūsų visų pareiga. Savo ir artimųjų sveikatą išgelbėsime, jei laikysimės švaros. Atsiminkime, kad ne vieno žmogaus gyvybę statome į pavojų savo apsileidimu. Vaikų paralyžius, jei žmogus ir pasveiksta, turi sunkias pasekmes: žmogų visam amžiui palieka nelaimingu invalidu.

SENŲJŲ IR NAUJŲJŲ LIETUVIŲ TARPE

(Atkelta iš 2 psl.)

senųjų dipukų, Detroitą pasiekusiųjų jau prieš porą metų. Tai rašytoja Alė Nakaitė - Arbačiauskienė. Kartais čia sunku net apsisukti, jei vienu sykiu sueina keturios ar penkios Vokietijoje gyvenančių dipukų tetos ar dėdės, na, ir jei dar būva keletas dipukų, čia laikinai apsigyvenusių ir mieste sau gyvenamųjų kambarių ieškančių. Ji pati, jos vyras (inž. Arbačiauskas) irgi nelengvai dirba, bet tas laisvąsias valandas ar dienas jie praleidžia su savo tautiečiais. Štai, ji aiškina senutei — vietinei lietuvei, ką ji turi savo giminiečiams įpakuoti į siuntinį, ji perskaito jai iš Vokietijos gautąjį laišką, o rytojaus dieną ji rašys jos giminaičiams tetos atsakymą. O rekarčiais juk ir kūrybai reikia skirti laiko, nes Alė Nakaitė nenori plunksnos mesti.

Taigi, Amerikoje prie jos gyvenimo tempo ne tik vietiniai pripratę, bet pranta ir būvę dipukai. Poilsiui šiame krašte nekiek vietos tėra. O kaip gi poilsiausi, kai yra tokių svarbių reikalų, jog net vidunaktį jie tave vardu pašaukia kelti iš lovos.

Laukia giminaičio

Tik savo laisvomis nuo darbo valandomis, taigi, poilsiui skirtomis, vietos lietuvis Mikas Repšys savo automobiliu pavežioja po miestą, supažindindamas mane su svarbesnėmis ir būdingesnėmis vietomis, o paskui ir aprodo savo butą, kuriame jau kelinti metai pora kambarių laikoma laisvų, nes iš tremties turi atvykti jo giminaitis su šeima. Aš daug mačiau vietinių lietuvių, bet man didelį įspūdį sudarė šis, prieš trisdešimt su viršum metų, Amerikon atvykęs žmogus, kuris su tokia meile dabar ruošia patalpas ir ant pirštų skaito dienas, kada tik tas jo giminaitis atvyks. Aš atsitiktinai Vokietijoje turėjau progos su jo giminaičiu gyventi keletoje stovyklų, aš jam papasakojau, kad tikrai jis jo neapvils, tai mačiau, kai jo veidas prašvito nuoširdžiu džiaugsmu. O, kai sužinojo, jog aš dirbsiu lietuviško laikraščio redakcijoje, tai jis skubiai išsitraukė piniginę ir man įbruko penkinę visų metų prenumeratai. Jis džiaugėsi, kad dar vienas lietuviškas laikraštis lankys jo namus, ir daug pasakojo, kiek vargo turėjęs, belaukdamas savo giminaičio, kuris gyvenęs britų zonoje ir todėl taip ilgai užtrukusi jo emigracija.

Žiburiai iš Kanados

Grįžtame namo, dar dideliu ratu apsukę Detroito miestą, o važiuodami paežeriu, stebime kitoje pusėje spindinčius Kanados miesto žiburius. Tolumoje blykčioja jie visokiausiomis spalvomis ir, linguodami vandens bangomis, vis artinasi ir ateina į šią pusę. Man prisimena tik prieš keletą valandų skaitytas vienas laiškas iš Kanados. Rašė viena Montrealio lietuvaitė veikėja — M. Arlauskaitė. Prieš porą dienų ji buvo čia apsilankiusi, ir aš, atvykusi Detroitan, dar į šiltas jos pėdas pataikiau, apsigyvendama netgi tame pačiame kambaryje. Ji Detroite lankėsi, ir su vietos lietuviais veikėjais tarėsi lietuviškosios veiklos reikalais. Iš Kanados čia dažnai vieši lietuviai visuomenininkai, su vietiniais pasitardami dėl veikimo gairių ir pasiinformuodami apie čionykščius laimėjimus. Taigi, galvoju, kad iš Kanados ne tik elektros šviesos spinduliai ežero paviršiumi ateina. Čia dega nuolatinė lietuviška šviesa, palaikoma šiapus ir anapus laisvai pereinamos sienos gyvenančių lietuvių.

Nėriniais papuošta balta šilko palaidinė, labai tinka prie juodo išeiginio kostiumo

VALERIJOS GROŽIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.

Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbiniuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave" ir kitokia grožio kultūra

Importuotos mašinos

Virš 15 metų biznyje

106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.

Tel. VIrginia 3-1327

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla

LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklaraiščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.

ŽEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET

Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8802

C. KUČINSKAS

SĄŽININGAS PATARIMAS

Parduodant ir perkant pianus

136 West 87th St. 355 West 58th St.

TRafalgar 3-6892 PLaza 7-6229

Iki 10 v. r. *Nuo 5-6 p. p.*

TAUPYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% į metus, krediuojamas bertaininiai.

Nuošimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradedant nuo $25 iki $7500.

Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 nešа nuošimtį nuo paliekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.

THE *Kings County* SAVINGS BANK

135 Broadway, prie Bedford Avenue

Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Įsteig. ta 1860

SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ

Siunčia maisto ir drabužių pakietus į Europą

Bendrovė turi jau gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per paštą. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos pakietus nieko nemoka.

Nr 1. — $6.50

2 sv. cukraus, 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekono, 1 sv. kiaul. mėsos, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. pieno šokolado.

No. 3 — $7.00

2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekono, 2 sv. kiaul. taukų, 1 sv. arbatžolės, 1 sv. bičių medaus.

Nr. 2 — $10.00

5 sv. cukraus, 2 sv. kavos, 2 sv. kiaul. mėsos, 5 sv. kiaul. taukų, 2 sv. bekoon, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. muilo

Nr. 4 — $6.00

4 sv. kiaul. taukų, 2 sv. rūkyto bekono, 1 kvorta valg. aliejaus.

Nr. 5 — $5.60

10 sv. kiaul. taukų

Nr. 6 — $5.50

5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska

Ak, tie titulai

Pusė bėdos, kai girdi sakant: buvęs ministeris, buvęs generolas, buvęs direktorius... Bet štai jau nauji titulai: buvęs tremtinių komiteto pirmininkas, buvęs komiteto narys, buvęs sekretorius....

Čia jau taškas. Toliau jau nėra kur eiti.

Nevykęs biznis.

Cezario laikais užmušti vieną kareivį kainavo 75 centai. Napoleonui — jau 300 dol. Pirmajam pasauliniam kare — 25,000 dol., o paskutiniam kare — jau 50,000 dol. Visai niekam tikęs biznis. Pamanykit, tokios išlaidos! Juk neapsimoka. Ar negeriau būtų skirtus kareiviui užmušti pinigus įsidėti į kišenę, o tą vyruką palikti gyventi. Gal jo užmušto mamytė, ar sužadėtinė gailėsis ir verks...

Apie ponus, ponias ir paneles

Vincenta Lozoraitienė rašo: "P. Orintaitė savo išvedžiojimuose apie poną prieina paradoksą, tvirtindama, kad demokratiniam lietuviui vadintis ponu yra gėda arba, kad ypač blogą prasmę turi žodžiai ponia ir panelė".

Na, pagalvokim — vadintis ponu ir nebūti ponu, juk trupučiuką gėda, ar netiesa?

Netaisyklingi posakiai

Dr. P. Jonikas Naujienose aiškina:

"Visi kas turi 20 ha žemės yra laikomi buožėmis. Čia trūksta, girdi, kablelių šalutiniam sakiniui išskirti. Turėtų būti su kableliais.

Kočėlo nuomone, šis sakinys ir šiaip nevykęs. Jei jau taip dr. P. Jonikas nori, tegu jį ištaiso, kaip pridera, būtent: Visi, kas turi 20 ha žemės, yra laikomi buožėmis, banditais, kruvinais nacionalistais, kuriuos reikia su šaknimis išrauti, liaudies priešais, kenkėjais, į Sibirą juos! Tada būtų taisyklingas, ideologiškai išlaikytas sakinys, kuris ne tik dr. Jonikui, kaip kalbininkui, bet ir Ant. Žniečkui patiktų!

VĖLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

— Schneiderienė O., Glendale, N. Y. — Senkus O. ir J., Maspeth, N. Y. — Šipaila J. ir š., Baltimore, Md. — Skrinska J., Summit, Ill. — Šlapkūnas, D. ir š., Brooklyn, N. Y. — Šlyžys J. ir š., Waterbury, Ct. Stačiokas L., Waterbury, Ct. — Strockas J. ir š., Chicago, Ill. — Szepkauskienė ir š., Detroit, Mich. — Tirva K. ir A., Sodus, Mich. — Tornau D., Chicago, Ill. — Vainauskas P. ir E., Rockford, Ill. — Važnelis J., Chicago, Ill. — Vosylius M. ir š., Rochester, N. Y., — Žilaitienė V., Phila, Pa.

***

Rugpiūčio 14 d., laivu "General Eltinge" į New Orleans atvyko šie lietuviai:

Augustaitis V. ir A., North Kansas City,, Ms. — Balsevičiūtė J., Forth Smith, Ark. — Brazauskas M. ir š., Baltimore, Md. — Dabrila K. ir E., San Antonio Tex. — Gečionis V., Denver, Cal. — Jakaitis K. ir š., — Jurkinaitė A., North Kansas, City, Ms. — Kareiva J. ir A., Rio Hondo, Tex. — Karuža K. ir š., Los Angeles, Cal. — Kešerauskas M., Aurora, Ill. — Kleiža A. ir š., Clarksdale, Miss. — Korsakas A. ir A., Los Angeles, Cal. — Kubilius A. ir V. — Kybartaitė A., Stockton, Cal. — Mejeris J. ir š., Los Angeles, Cal. — Miliauskas E. ir O., Kirkwood, Mo. — Mitkus J. ir š., Los Angeles, Cal. — Muchla A. ir E., Los Angeles, Cal. — Navickas J. ir š., Hollywood, Cal. — Patalauskas E., Los Angeles, Cal. — Petronis A. ir š., — Pivoriūnas Z. ir š., Cleveland, Or. — Povilaitis, V. ir š., — Prišgintas V. ir š., Los Angeles, Cal. — Rameika V. ir š., — Sefleris M. ir E. — Skruzdys A. ir F., Dallas, Tex. — Tamsevičius F. ir š.

NEATSARGŪS APKALTINIMAI

(Atkelta iš 4 psl.)

Toliau P. Jurgėla apkaltina visus tylėjimu ir rašo, kad visi trokšta sužinoti tiesą, kas įvyko tėvynėje. Apkaltinti visus tylėjimu, švelniai tariant, yra grynas nesusipratimas ir toks tvirtinimas gali išeiti tik iš nežinančio lūpų, bet jokiu būdu negalima kalbėti laisvos tautos dalies vardu. Negalėčiau konkrečiai kalbėti apie tą laisvos tautos dalį, kuri gyvena JAV, nes tik dabar pradedu arčiau pažinti Amerikos lietuvių gyvenimą, tačiau kiek teko anksčiau sekti Amerikos lietuvių veiklą, negalima tvirtinti, kad čia niekas nežino ir negirdėjo apie Lietuvos tragediją. Vien sprendžiant iš spaudos, negausios šiuo klausimu literatūros ir politinės Amerikos lietuvių organizacijų veiklos, vis dėlto galima sakyti, kad Lietuvos klausimas buvo pakankamai nušviestas ir tinkamai judinamas politinėse institucijose. Gi kas liečia mūsų tėvynę, kol visi dar buvome namuose, ir tremtinius, kai atsirado Vokietijoje, apie tylėjimą kalbėti būtų nusikaltimas. Ten mažiausiai kiekvienas gimnazistas žino iš atminties visas datas ir svarbesniuosius įvykius nuo pat Lietuvos okupacijos pradžios, jau nekalbant apie gausią ir plačią literatūrą ir išsamius straipsnius bei aprašymus lietuvių periodikoje.

Lietuvis rašytojas ir žurnalistas atidavė savo duoklę

Čia per daug vietos užimtų išminėti visus tuos leidinius, tačiau galima drąsiai tvirtinti, kad lietuvis rašytojas ir žurnalistas tremties sąlygose pagal išgales savo duoklę atidavė. Juk tremtyje per 4 metus iš viso buvo išleista per 700 įvairių spaudos leidinių, tai kokia čia gali būti kalba apie tylėjimą. Jei tam tikra tyla ir buvo pasaulinėje spaudoje ir literatūroje, tai čia ne lietuvių rašytojų ir žurnalistų kaltė, nes maždaug iki 1948 m. vasaros mums buvo uždrausta Vokietijoje bet ką rašyti apie Sov. Sąjungą ir Lietuvos kančias, nes toks rašymas, pagal Amerikos karinės valdžios atstovų aiškinimą, kenkiąs geriems sąjunginiukų santykiams. Kai šis tylos sąmokslas pasibaigė, jau galima buvo užtikti literatūros apie Lietuvos reikalą ir svetimomis kalbomis. Ir tas viskas buvo padaryta tuo laiku, kai lietuvis rašytojas ir žurnalistas gyveno sunkiausiose tremties sąlygose.

Neabejoju, kad mūsų rašytojai atsivežė rankraščiuose ir čia daug vertingos kūrybinės medžiagos, bet labai smarkiai abejoju, ar tie rankraščiai laisvoje Amerikos šalyje, kur priskaitoma apie 1 mil. nuo seno gyvenančių lietuvių, galės kada nors išvysti dienos šviesą.

Visų pastangos — dėl Lietuvos laisvės

Niekas neginčyja, kad lietuvis rašytojas ir žurnalistas turi čia laisvas kūrybos sąlygas, tačiau tarp sąlygų turėjimo ir galėjimo kurti yra didelis skirtumas, todėl būtų daug naudingiau, jeigu optimistiškasis straipsnio autorius, vietoj audringų paraginimų, nurodytų konkrečius būdus čia Ameikoje pradėti leisti lietuviškas knygas.

Galima kelti klausimas, ar viskas, kas buvo iki šiol padaryta, yra tinkamai atlikta ir objektyviai nušviesta? Gal galima buvo daugiau padaryti, bet jokiu būdu negalima tvirtinti, kad per šiuos beveik 10 metų niekas nieko negirdėjo apie Lietuvos kančias.

Aplamai, šiuo metu mūsų visos pastangos turi būti nukreiptos į vieną vieninteli tikslą — nepaliaujamą kovą dėl Lietuvos laisvės. Šioje plotmėje ir ieškokime kelių, pagreitinančių Lietuvos prisikėlimą. Palikime istorijai įvertinti mūsų pačių veiksmus, o kaltininkus ieškoti patiems šeimininkams, nes nuo to knaisinimosi nė kiek nebus pagreitintas Lietuvos išvadavimas.

IEŠKOJIMAS

Atvykau į Ameriką šiemet balandžio 4 d. Norėčiau susitikti dėdę Juozą Lapinską. Prašau jį atsiliepti.

Aldona - Adelė Lapinskaitė

TARZANAS

GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

Paskum vėl juodu ėjo toliau. Paėję kokią valandą, jie nusileido pakalnėn ir įžengė į dykumą. Nedidelio upelio šlaituose ėdrinėjo mergaitės arkliai. Matyt, jie bėgo namo ir nurimę sustojo pasiganyti.

Mūsų keleiviai greitai juos susigaudė ir nujojo dykuma į Kadur ben Sadeno duarą.

Nebuvo jokio ženklo, kad juos kas vytųsi, ir apie devintą valandą ramiai sau atvyko į vietą. Šeichas ką tiktai buvo sugrįžęs. Jis baisiai nerimavo, neradęs dukters, nes manė, kad vėl ją pagavo plėšikai ir, sušaukęs penkias dešimtis raitelių, rengėsi ieškoti, bet tuo tarpu Tarzanas ir mergaitė įjojo į duarą.

Pamatęs dukterį ir išgirdęs iš kokio pavojaus šią naktį juodu išspruko, tėvas nebežinojo kaip džiaugtis. Taip pat jis labai džiaugėsi, kad mergaitė laiku atvyko į pagalbą tam, kuris dar taip neseniai išgelbėjo ją nuo mirties.

Kaduras ben Sadenas darė, ką išmanydamas žmogui beždžionei pagerbti. Kai mergaitė pasakojo, kaip Tarzanas peiliu nudėjo "el adrea", susirinkęs pulkas arabų žiūrėjo į jį su šventa pagarba, — sunku būtų rasti geresnį būdą jų pagarbai įgyti.

Senis šeichas prašė Tarzaną pasilikti pas juos neapribotą laiką. Jis norėjo net į savo giminę priimti, ir kartą žmogus beždžionė jau buvo besutinkąs pas juos pasilikti, nes šitie žmonės buvo labai jam artimi ir jėkrai jį vertino. Ypač jį viliojo mergaitės draugingumas.

Kad taip ji būtų vyras, — galvojo Tarzanas, — tai visai nekiltų abejonių, nes tada ji būtų tikras širdies draugas, su kuriuo drąsiai galima būtų jodinėti dykuma ir ligi soties medžioti. Bet dabar jiems kliudys visokie prietarai bei įpročiai, kurių laukiniai klajokliai laikosi tvirčiau, nei kultūringieji Tarzano broliai ir sesutės. O jei kartais ji išeitų už bet kurio šitos giminės tamsiaodžio kario, tai ir visai jų draugingumas pražūtų. Tad vis dėlto šeicho pasiūlymą Tarzanas atmetė, nors viešėjo pas juos visą savaitę.

Kaduras ben Sadenas ir penkios dešimtys karių baltais apsiaustais lydėjo Tarzaną ligi Buplaado. Prieš išjojant iš tėvo duaro, mergaitė atėjo su Tarzanu atsisveikinti.

NAMAS PARDAVIMUI. Cypress Hill, Brooklyne, 499 Ridgewood Ave., 3 šeimų plytinis namas, garo šiluma, vienas butas tuščias. Kaina: $11,500. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į savininką AP 7-8127. Be tarpininkų.

Louis Restaurant
L. ALEKSIEJUS, Sav.
Alus - Vynas - Degtinė
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Pirmos rūšies maistas
44 Hudson Avenue
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

ANTANAS DIRŽULAITIS
Lietuviška Kirpykla
Įsteigta 1909 m.
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

MAISTO KRAUTUVĖ
J. Jokubauskas, Sav.
291 Maujer St.
Brooklyn, N. Y.
EV 4-9579

JONAS PATASIUS
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika ir religiniai dalykai
307 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Šviežias maistas, įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9407

HAPPY DAYS
RESTAURANT & BAR
Nemokamai galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilmėms bei puotoms.
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

Naujai įrengta ir pagražinta
ALLIANCE HALL
(Buvusiame Vienybės name)
RESTAURANTAS IR BARAS
Puošni salė bankietams, vestuvių pokyliams, susirinkimams ir kitokioms pramogoms
Wm. Kincheloe, Savininkas
195-7 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV 4-9352

ZUPP'S BAR *Joseph Zeidat, Jr.*
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA
NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-7729

HY'S RESTAURANT & CAFE
(BUVUSI TONY VIETA)
Dorothy Kaufman, Sav.
PUSRYČIAI, PIETŪS IR VAKARIENĖ
Pirmos rūšies maistas ir įvairūs gėrimai
Salė vestuvių ir kitokių pramogų bankietams bei susirinkimams
145 Broadway Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVergreen 4-9677

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
OFISAS:
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau senai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, Direktorius — ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
Visada suteikiamas sąžiningas patarnavimas.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

A. Povilansko Baras ir Restoranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

GRANFORD RADIO STORE
(Buvusiame Vienybės ofise)
J. Yuskowski, Sav.
MES TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS, DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS PERKA RADIJO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVUS
193 GRAND STREET BROOKLYN, 11, N. Y.
EVergreen 7-5703

Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne
LORIMER COFFEE SHOP
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas
Šviežias maistas. — Įvairus mėsos, daržovių ir pieniškų valgių pasirinkimas.
417 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
93-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y Tel. Da 6-7460

VINCENT'S ST. JAMES TAVERN
Vincent Wišniauskas, Sav.
Geras maistas, įvairūs gėrimai
ROUTE 25A
ST. JAMES, L. I.
Tel.: St. James 592

WEST HILLS INN
M. Danielienė, Sav.
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užeigų saloje
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.
HUNTINGTON, L.I., N.Y.
Tel.: Huntington 3253

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 3966 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 148 Noble Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HENRY CHARLES McERLEAN

NOTICE is hereby given that License No. GB 6073 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2611 — E. 12th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH MISTRETTA
Exec. Estate of Antonio Mistretta

NOTICE is hereby given that License No. GB 9853 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1168 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JACOB LEON

NOTICE is hereby given that License No. GB 10146 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 169 Irving Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HENRY NIEHOFF

NOTICE is hereby given that License No. EB 1547 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1293 Bushwick Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
WILLIAM J. KING & EZRA MATHIS

NOTICE is hereby given that License No GB 10279 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 777 Flatbush Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH BLAU & MORRIS ELKIND
Slope Delicatessen

NOTICE is hereby given that License No. GB 451 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 72 Sands Street, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
ALEXANDER J. KAMINSKI

NOTICE is hereby given that License No. GB 13255 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 231 Rockaway Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
VINCENZO CENNAMO

NOTICE is hereby given that License No. GB 6525 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 226 Sackman St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DOMENICA SACCO

NOTICE is hereby given that License No. GB 6820 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1216 Liberty Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRED MARSILIO

NOTICE is hereby given that License No. EB 701 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 631 — 5th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LITTLE NECK REST., Inc.

NOTICE is hereby given that License No. E 126 has been issued to the undersigned to sell beer at retail to householders, under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
VITO CASSANO
1615 East New York Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7091 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2346 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MILLIE SOMMARUGA

NOTICE is hereby given that License No. GB 15331 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2346 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MILLIE SOMMARUGA

NOTICE is hereby given that License No. GB 10271 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2349 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
UMBERTO D'ALESSANDRO

NOTICE is hereby given that License No. GB 4170 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 202 Stone Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MICHELE MARINO

NOTICE is hereby given that License No. GB 6839 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 97 Hull Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SALVATORE CURIALE, JR.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6504 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 248 Pacific St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH CASANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 4126 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2351 Pacific St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH CASSANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 7150 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 294 Throop Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAM LICHT

NOTICE is hereby given that License No. GB 6862 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1305 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
GEORGE REALMUTO & VITTORIO GRECO
dba George's Food Center

NOTICE is hereby given that License No. GB 14756 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 295 Livonia Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAMUEL WACHTELL

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

V. Alksninis, kalintas hitlerininkų kacete, buvęs karys ir šaulių darbuotojas, jau anksčiau kiek atvykęs ir aplankęs keletą šios šalies vietovių, bet negalėjęs pakenčiamai įsikurti, atvyko į Maspethą. Jis buvo užsukęs į mūsų redakciją atnaujinti senas pažintis.

Vladas Ivanauskas, buvęs Valstybės Teatro Kaune direktorius, operos dainininkas ir žymus visuomenės darbuotojas, atvyko iš tremties ir apsigyveno Brooklyne pas savo artimus gimines. Vl. Ivanauskas tremtyje Pinnebergo universitete vedė dainavimo klasę ir parengė eilę naujų dainininkų.

Kostantas Žukas, pulkininkas, buvęs krašto apsaugos ministeris, atvykęs iš tremties gyvena Brooklyne. Pulk. Žukas pareiškė nė trumpam laikui nenorįs pasilikti be lietuviškos spaudos ir užsisakė Vienybę.

Pranas Venis su šeima siunčia linkėjimus iš atostogų, kurias jie leidžia N. Brookfield, Mass.

Zenonas Prūsas, kuriam J. Kivita prieš 8 mėnesius sudarė garantijas, praėjusią savaitę atvyko ir apsigyveno Maspethe.

Alfonsas Šešplaukis - Tyruolis, žinomas rašytojas, atvyko iš tremties ir apsigyveno Chicagoje.

Moterų Vienybė ir neseniai įsikūrusi New Yorko lietuvių veteranų draugija lapkričio 27 d. ruošia bendrą pramogą.

Viktoras Šilėnas, neseniai atvykęs iš tremties studentas, lankėsi Vienybės įstaigoje ir ta proga užsiprenumeravo laikraštį.

Dr. A. Petrika su žmona savo atostogas praleido dr. J. Valuko vasarnamy, Adirondack kalnuose, New Yorko valstybėje.

B.J. Schegaus, žinomas biznierius, su žmona buvo nuvykęs poilsiui į savo vasarnamį, Adirondack kalnuose.

J. Pranckevičiaus, Vienybės namo prižiūrėtojo sūnus — Albinas iš Japonijos ir Vladas iš Korėjos — grįžo namo, išbuvę keletą metų Dėdės Samo kariuomenėje.

Advokatas W. Laukaitis, vykdamas į Chicago SLA podžius, pakeliui susižeidė ranką ir buvo priverstas grįžti namo, nepasiekęs kelionės tikslo.

Daktaras A. Grigaitis, nesenai atvykęs iš tremties, gyvena dabar Brooklyne, tuo tarpu dirba fabrike, naktinėje pakaitoje, ir uoliai ruošiasi egzaminams, kad vėl galėtų pradėti dirbti gydytojo darbą.

Daktaras B. K. Vencius nuo šios savaitės ligi rugsėjo 12 d. išvyksta su savo sūnum Armonu atostogų į pačią Maine valstybės šiaurę.

Liudas Dovydėnas, žinomas rašytojas, atvyko į Brooklyną iš Scrantono pasitarti su kolegomis literatūriniais reikalais.

Aleksandras Kutkus, Valstybės Operos solistas, apsigyvenęs Detroite pas savo gimines, laikinai mano pasinaudoti bent vienu iš devynių amatų, kuriuos jis moka, ir pradėti savarankų gyvenimą.

Krepšininkai pradėjo darbą

Didžiajame New Yorke apsigyvenę krepšininkai, prisigiaudę prie Lietuvių Atletų Klubo Brooklyne, praeitą šeštadienį turėjo pirmąją treniruotę. Atletų Klubo rūpesčiu yra gautas leidimas naudotis YMCA sale. Pirmojoj treniruotėj dalyvavo 10 žaidikų. Norima tinkamai pasiruošti artėjančiam sezonui, ir treniruotės numatomos kiekvieną šeštadienį. Kita treniruotė bus rugpiūčio 20 d. Norintieji prisidėti, renkasi Lietuvių Atletų Klube, 168 Marcy Avenue, Brooklyne. Laikas 9,45 val. ryte.

VISUOT. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

New York (LAIC) — Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Visuotinį Kongresą New Yorke, š. m. lapkričio 4-6 d.d. Kongresas įvyks New Yorker viešbučio patalpose. Kongreso darbotvarkę ir atstovavimo taisykles netrukus paskelbs pati ALT, ir į kolonijas išplauks šimtai kvietimų organizacijoms, kurių adresai turimi. Betgi, kadangi toli gražu, ne visų organizacijų adresai yra žinomi, bus reikalinga talka iš vietos veikėjų.

New Yorko lietuviai jau sudarė Amerikos Lietuvių Kongreso Komitetą, kuris vykdo paruošiamuosius darbus ir bus atsakingas už tvarką. Numatoma, kad penktadienio vakaras, lapkr. 4 d. bus laisvas ir delegatai galės arba miestą lankyti arba dalyvauti susipažinimo vakarėly — bufete. Lapkričio 5 d. 5 val. vakare numatomas didelis bankietas, kuriame tikimasi turėti pačių žymiausių kalbėtojų. Sekmadienį, lapkričio 6 d., popiet numatomos pamaldos šv. Patriko Katedroje, gi vakare bus literatūros ir dainų vakaras. Programoje dalyvauti bus kviečiami — lygiomis — lietuvių amerikiečių menininkai ir naujai atvykusieji menininkai.

Tarp kitko, planuojama išleisti programinį leidinį su biznierių skelbimais. Vėliau, ALT planuoja išleisti Kongreso Darbų Knygą.

RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS RUGSĖJO 24 D.

Šiemet rugsėjo 24 ir 25 d.d. Pranės Lapienės rezorte, Stony Brook, L. I., N. Y., šaukiamas Amerikoje gyvenančių lietuvių rašytojų suvažiavimas. Pirmąją suvažiavimo dieną įvyks literatūros vakaras, kurio programos pasiklausyti bus kviečiami suvažiavimo dalyviai ir jų svečiai. Antroji suvažiavimo diena bus skiriama aptarti organizaciniams rašytojų reikalams.

Tikimasi, kad dar ligi suvažiavimo iš Vokietijos atvyks buv. Tremties Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas St. Santvaras. Lig šiol iš Vokietijos į JAV atvyko ir įsikūrė jau 26 rašytojai, o 10 jų yra pakeliui arba netrukus turi atvykti.

Smulkiau apie suvažiavimo programą bus pranešta vėliau. Suvažiavime tikimasi svečių ir iš Kanados.

VEIKĖJĄ ANTANĄ LĖLĮ PALAIDOJUS

Kaip jau žinoma, rugpiūčio 6 d. iš gyvųjų tarpo pasitraukė nuoširdus Vienybės draugas ir uolus vietos lietuvių visuomenės veikėjas Antanas Lėlis. Dėl jo netikėtos mirties liūdi ne tik artimiausi velionies šeimos nariai, bet ir plačioji visuomenė, kuriai jis taip nuoširdžiai darbavosi.

Velionis į šią šalį atvyko 1902 metais. Pagyvenęs trejetą metų naujoje tėvynėje, velionis vedė Oną Aleknaitę, su kuria jis sukūrė vieną iš pavyzdingiausių lietuviškų šeimų Brooklyne. Juodu užaugino sūnų Joną ir dukterį Oną. Sūnus yra gaisrininkų tarnyboje, o duktė dirba vienoje New Yorko firmoje kaip sekretorė.

Velionis Antanas Lėlis visą amžių dirbo siuvimo pramonėje ir savo laiku, kartu su partneriais, yra turėjęs dirbtuvę.

Antanas Lėlis kilęs iš Talačkonių kaimo, Panevėžio apskr. Velionio našlė taip pat kilusi iš Panevėžio apskr.

Velionis buvo nepaprastai taikaus būdo žmogus. Bet tame ramiame būde slėpėsi sąmoningas ir uolus veikėjas. Jis visą laiką, kai tik įsikūrė šioje šalyje, skaitė Vienybę, dalyvaudavo veik visose tautinėse draugijose, o vėliausiu laiku kai kurioms jų, kaip, pavyzdžiui, šv. Jurgio draugijai, net pirmininkavo. Jis buvo siuvėjų lokalo iždininkas, įvairių klubų narys ir t. t.

Mirtis Antaną užklupo netikėtai, besirengiant pusryčiauti. Velionis vos suspėjo pasakyti, kad jam bloga, pakilo nuo stalo ir sukniubo virtuvėje. Pašaukta medikalinė pagalba, deja, jau nepajėgė atgaivinti sustojusios plakti širdies.

Nebuvo to lietuviško reikalo, kuris velioniui Antanui Lėliui būtų nerūpėjęs. Sielodamasis Lietuvos likimu, velionis taip pat rūpinosi mūsų tremtiniais Europoje. Jis jiems siųsdavo maisto pakietus, drabužius ir net finansiniai padėdavo. Atsirado tremtyje bendrapavardė mergina, kuri velioniui Antanui parašė laišką. Jis ją tuojau pradėjo globoti. Ir kai mergina atvyko į Kanadą, tai velionis su žmona nuvyko net ten jos aplankyti.

Vienybės laikraščio reikalai Antanui Lėliui visados nuoširdžiai rūpėjo. Per pastaruosius dvejus metus velionis ypač uoliai prisidėdavo prie Vienybės koncertų rengimo, būdavo kasininkas ir t.t. Praeitą pavasarį, velionio Antano iniciatyva, buvo surengta vakarienė Vienybės naudai.

Antanas Lėlis jau kapuose. Antano jau nėra mūsų tarpe, bet visi, kuriems tik teko su juo gyventi ir dirbti, nepamirš jo. Jis bus visados gyvas visų likusių jo draugų atmintyje.

Ilsėkis ramiai, Antanai!

V. K.

SMŪGIS LAIKRAŠČIUI

padaromas to prenumeratoriaus, kuris nesirūpina atsilyginti savo atsilikusį prenumeratos mokestį.

Great Neck lietuviai

Į šį gražų miestą atvyko jau apie 60 lietuvių tremtinių. Seni vietos lietuviai, o taip pat ir anksčiau atvykę tremtiniai, visomis išgalėmis padeda naujai atvykstantiems susirasti apsigyventi patalpas ir darbą.

Tenka paminėti senus great-neckiečius Antaną ir Josephiną Kriaučiūnus, kaip nuoširdžius tremtinių rėmėjus. Jie nuolatos palaiko ryšius su keletu visai jiems nepažįstamų lietuvių tremtinių šeimų Vokietijoje, siuntinėdami jiems maisto bei aprangos. Kai kurie iš tremtinių, atsidūrę jau net Australijoje, nenutraukia ryšių su Kriaučiūnais. Nors Kriaučiūnų namas ir nedidelis, bet jie vis tik priėmė pas save gyventi vieną keturių asmenų tremtinių šeimą ir visai gražiai sugyvena, bendrai dalindamiesi savo patalpomis.

Šiomis dienomis pas juos iš Vokietijos atvyko tremtinė Ona Šalpukienė, kuriai jie sudarė garantijas, pasitiko ją laive ir parsigabeno pas save. Nors ir ši tremtinė jiems visai svetima ir nepažįstama, tačiau jie šią, arti 70 metų, moterį priėmė visu nuoširdumu, ir globoja bei išlaiko.

***

Vietinis BALF'o skyrius pasidarė viso lietuviško veikimo centru, stipriai sujungdamas senus ir naujai atvykusius lietuvius į vieną šeimą. "Grinoriai" pagyvino veikimą, padarė gerą užuomazgą chorui. Be senų lietuvių tikrai produktingas veikimas nebūtų įmanomas. Vilko, Lažaunikienės, Kriaučiūnų ir kitų, kurių pavardžių dar nesuspėjome sužinoti, lietuvių pagalba yra labai jaučiama. Jie stebėtinu atsidėjimu ir jaudinančiu pasiaukojimu dirba lietuvybės darbą. Great Necko lietuviai gyvenime parodė, kad geram sugyvenimui nereikėjo nė "ledų pralaužti", nes atvykusieji yra broliai ir sesės lietuviai Nors jie ir gyvenę skirtingose sąlygose, tačiau veikiai prisitaikė prie vietinių. Šiandien čia jau nėra skirtumo tarp vienų ir kitų. Mūsų BALF'o skyrius šiais metais jau pasiuntė Centrui 300 dol. Betarpiai iš čia siunčiama nemažai maisto ir aprangos siuntinių.

Lietuvių meno paroda, kaip teko patirti, bus atidaryta New Yorke jau netrukus — rugsėjo mėnesio pradžioje. Parodos surengimas sutiko nemaža kliūčių, bet dabar tos kliūtys jau nugalėtos.

New Yorko rabinas pasisavino 300,000 dol.

New Yorko žydų deimantų pirkliai įgaliojo rabiną Solomoną Eichensteiną pirkti Izraelio valstybėje deimantus. Rabinas įtikinėjo, kad padarys patriotinį darbą, nes Izraeliui, esą, reikalingi doleriai. Bet, gavęs tuos pinigus, jis pasislėpė.

MIRĖ P. KAIRIENĖ

Šių metų rugpiūčio 10 dieną po sunkios ligos mirė Paulina Kairienė, sulaukusi 68 metų amžiaus. Paulina Kairienė buvo plačiai žinoma Brooklyno lietuviams. Ji pati buvo giliai susipratusi lietuvė ir sugebėjo išauklėti lietuvišką patriotinę šeimą. Jos lietuviška patriotinė įtaka reiškiasi plačiai, nes ir jos šeimos nariai naujai sukurtose šeimose taip pat nepamiršta lietuvybės.

Paulina Kairienė giliame nuliūdime paliko du sūnus — Joną Kairį ir laivyno dr. lt. Antaną Kairį. Taip pat tris dukteris Juliją Urevičienę, Oną Ginkuvienę ir Veroniką Kairytę.

Gedulingos pamaldos įvyko Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Mišias laikė prelatas Balkūnas ir kun. Aleksiūnas. Laidotuvės įvyko rugpiūčio 13 dieną Šv. Jono kapinėse, Middle Village. Palydėti velionę į paskutinę poilsio vietą susirinko didokas būrys giminių ir pažįstamų.

Laidotuvėmis rūpinosi Juozas Garšva, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

MIRĖ TREMTINĖ AMILIJA MISIENĖ

Vos trisdešimt tris dienas išgyvenusi Amerikos žemėje, rugpiūčio 11 dieną, sulaukusi 65 metų amžiaus, mirė buvusi tremtinė Amilija Misienė. Gedulingos pamaldos įvyko Maspetho bažnyčioje. Amilijos Misienės palaikai palaidoti šv. Jono kapinėse. Paliko giliame nuliūdime dukterį Angelę Kriaučiūnienę ir dvi anūkes. Laidotuvėmis rūpinosi J. Garšva.

BIZNIERIŲ RADIJO programa

Biznierių radijo programa, kuriai vadovauja I. Lisauskas, veikia nuo 1,30 val. po pietų iš WLIB N. Y. stoties 1200 kiloc. Programos klausytojams duodamos premijos: 4 skilandžiai, 12 p. kojinių, ir t. t.

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

Anthony J. Weslan
(Vizlanskas)
ADVOKATAS
16 Court St., Brooklyn, N. Y.
MAin 5-1260

John W. Ansell
ADVOKATAS
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497
Namų tel.: NE 9-5689

STANLEY ZUBAVIČIUS
Advokatas įvairiems biznio ir taksų reikalams.
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKETAITIS
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3835

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

ANTHONY GRIGALIS
GENERAL CONTRACTOR
STATOMI ĮVAIRŪS
GYVENAMIEJI NAMAI
vasarnamiai, bungalows, ir taisomi bei dekoruojami nauji
MŪSŲ KAINOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dėl pavyzdžių ir platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
63-26 53rd DRIVE MASPETH, L. I. N. Y.
Tel.: NEwtown 9-3215

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
J. GINKUS, DIREKTORIUS
Ad. Jezavitas, *muzikos vedėjas* Vyt. Ubara, *pranešėjas.*
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P.
Iš WWRL,
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-7142

ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVĖS
ALBERT ELICE, Sav. ĮSTEIGTA 1920 M.
DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ NUPIGINTAS IŠPARDAVIMAS
Miegamųjų ir Gyvenamųjų kambarių baldai,
Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4387.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.
Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!
E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246
(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).